У пошані до піонерів — лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVII. Ч. 87. П'ЯТНИЦЯ, 15-го ТРАВНЯ 1970 ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, MAY 15, 1970 No. 87. VOL. LXXVII.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Четвер, 14 травня 1970

В АМЕРИЦІ

ПРЕДСТАВНИКИ РОБІТНИЦТВА ТВЕРДЯТЬ, що кампанія проти інфляції не вдалася. Президент Ніксон відвідав Виконну Раду Американської Федерації Праці — Конгресу Індустрійних Організацій у Вашингтоні, щоб поінформувати провідників зорганізованого робітництва про справу війни в Камбоджі. Там він довідався, що Виконна Рада АФП-КІО видала заяву, в якій гостро критикує Уряд президента Ніксона за те, що ціни на товари далі збільшуються, число безробітних також збільшується, і країна вже стоїть на порозі господарської рецесії. Високі відсотки від позичок майже припинили будівельний промисл. Робітники вимагають низьких відсотків від морґеджів.

ЗМЕНШЕННЯ БИЗНЕСОВИХ ІНВЕСТИЦІЙ потверджує, що економіка цієї країни зменшується. Департамент торгівлі повідомив тепер, що інвестиції в березні ц. р. збільшилися на дуже незначну суму 150 мільйонів. В цілій першій чверті ц. р. збільшення інвестицій становило тільки 830 мільйонів долярів, що було найменшим збільшенням від 1967-го року, коли була так звана „міні-рецесія" в економіці цієї країни. Продаж товарів в березні ц. р. зменшився на один більйон долярів. Відношення інвестицій до продажу товарів в березні збільшилося до 1.59, в лютому воно становило 1.57, в березні 1969 — 1.54.

АЖ ТЕПЕР ОПУБЛІКУВАЛИ ДОКЛАДНІШІ дані про торнадо в Тексасі, яке в місті Лаббок (170,000 мешканців) вбило 20 осіб і поранило більше як 300. Найстарші люди не пам'ятають такого сильного буревію, який віяв зі силою 200 миль на годину. Тирнадо бушувало тільки кілька мінут, а гураґан найдовше 10 мінут. Під час буревію падав град величини бейзболових м'ячів. Заступник губернатора Бен Барнес оцінює матеріяльні втрати на 25 до 30 мільйонів дол., але стейтовий сенатор Н. Дж. Бленчард твердить, що шкоди від торнадо становлять коло 100 мільйонів долярів.

ЗМЕНШЕНЕ ЧИСЛО ПРОДАНИХ АВТ свідчить про це, що економіка сповільнює темп збільшення, або, як дехто твердить, що вже почалася і триває економічна знижка. В цьому році від 1-го січня до 10-го травня продано 2,649,600 авт, а в 1969 році в тому самому часі число проданих авт було на 13 відсотків більше і виносило — 3,040,900. В першій декаді травня, від 1-го до 10 травня Дженерал Моторс продали 99,332 авта, а в тому часі 1969 — 147,869; Форд цього року продав 46,079, а 1969 року — 63,891; Крайслер — 24,597 (38,796) і Амерікен Моторс — 6,195 (6,650).

ПАЛАТНА КОМІСІЯ ПРАВИЛ виготовила проєкт зреформувати процедуру (спосіб діяння) Палати. В прийнятому проєкті дозволяється радіові й телевізії передавати переслухання, які відбуваються в окремих палатних комісіях. Досі не вільно цього робити. Дозволяється також на це, щоб переслухання в комісіях були доступні для публіки, що досі було заборонене. Але Комісія Правил не змінила правила про систему сеньйорату, згідно з якою найменовується голов окремих комісій. Не обмежує Комісія Правил надто широкої праці т. зв. лоббіїстів, ані не вирішує справи висоти видатків на виборчу кампанію. Повна Палата Репрезентантів схвалила цей проєкт, який має ще вирішити Сенат.

У СВІТІ

НА СУБОТУ 16 ТРАВНЯ Ц. Р. СКЛИКАНО до Джакарти, столиці Індонезії, паназійську конференцію для справ країн Індокитаю і способів заведення миру у В'єтнамі, Ляосі й Камбоджі. Організатор тієї конференції, міністер закордонних справ Адам Малік, заявив, що ідею такої конференції піддав йому генеральний секретар ОН У Тант. Свою приявність зголосили: Австралія, Нова Зеляндія, Японія, Ляос, Камбоджа, Південний В'єтнам, Південна Корея, Маляйзія, Сінгапур, Індонезія. Комуністичні азійські держави бойкотують ту конференцію, але Малік висловив надію, що суґестії тієї конференції можуть допомогти справі замирення.

СОВЄТСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР АЛЕКСЕЙ КОСИГІН вислав депешу кол. голові Камбоджі Нородомові Сіганукові, який перебуває в Пейпінгу, з висловленням признання з приводу організування „патріотичних сил" для боротьби проти „злочинної агресії" Америки в Камбоджі та з заявою щодо „симпатії і підтримки" збоку СССР. Але Косигін не титулував Сіганука, як голови держави, не визнав ще екзильного уряду Сіганука та не зірвав з теперішнім урядом Камбоджі.

КОЛ. ГОЛОВА КАМБОДЖІ НОРОДОМ СІГАНУК ТВЕРДИТЬ, що прихильні йому „прогресивні" війська вже окружили були столицю Камбоджі Пномпень і знаходились напередодні захоплення Пномпеню, коли південно - в'єтнамські й американські війська вступили до Камбоджі. Сіганук не сказав, яким ударом для комуністів, на яких він спирається, була та в'єтнамсько - американська інтервенція, але західні воєнні коментатори стверджують, що комуністи втратили в Камбоджі величезні склади зброї, амуніції, харчів і медикаментів і що треба би довгих місяців, щоб ті склади відбудувати — з можливістю, що інтервенція повториться осінню ц. р. Крім того, та інтервенція зруйнувала всі їх воєнні пляни.

ФРАНЦІЯ ЗАПОВІЛА, що в цьому тижні розпічне нову серію 8-ох дослідних вибухів атомової і водоробної бомби на Тихому океані, за 800 миль на південний схід від Таїті. Франція рішила переводити ті вибухи без уваги на протести збоку Японії, Австралії і Нової Зеляндії. Вона перестерегла, щоб кораблі й літаки трималися осторонь того обширу.

ПАПА І ВІРМЕНСЬКИЙ ПАТРІЯРХ ПРОГОЛОСИЛИ спільний заклик до миру та єдности християн. Папа Павло VI і православний вірменський патріярх Васґен І звернулись із закликом до всіх лідерів світу працювати для миру. Вірменсько - православна Церква формально „суверенна" з власним патріярхом в Еривані, проте насправді залежна від Москви і комуністичного Політбюра.

У ВАРШАВІ ВІДБУВАЄТЬСЯ конференція так званого Комекону, себто економічної організації СССР і його європейських комуністичних сателітів. На ту конференцію прибула з Москви делеґація під головуванням „самого" Косигіна. Деякі сателітські держави, головно Румунія, є проти достосовування їх економіки до потреб СССР.

НАРАДИ В БІЛОМУ ДОМІ

Світлина під час наради президента Ніксона з губернаторами американських стейтів в Білому Домі. Обговорювано справу війни в Камбоджі та заворушень і демонстрацій молоді. На світлині (зліва направо): губернатор Роберт МекНейр із Південної Каролайни, Джав Лав з Колорадо і Джан Демпсі з Коннектикат. Ззаду дорадник Президента д-р Генрі Кіссінґер.

Конституційна Конвенція в Іллиной не хотіла слухати промови Ґарднера

Вашингтон. — В столиці стейту Іллиной в Спрінґфілді працює Стейтова Конституційна Комісія, яка підготовляє зміну стейтової конституції. На засідання цієї комісії був запрошений із промовою колишній секретар здоров'я, освіти й суспільної опіки Джан Ґарднер, республіканець, який співпрацював із президентом Линдоном Б. Джансоном. Він вислав свою промову до комісії, щоб всі її члени могли з нею запізнатися, а сам приїхав вже був до Чикаго, звідки мав поїхати до Спрінґфілду. Але там його повідомили, що його промова не відбудеться, бо вона не має жадного зв'язку з нарадами Конституційної Комісії. Ґарднер вернувся до Вашингтону і там на пресовій конференції роздав текст своєї невиголошеної промови. В цій промові він гостро критикував політику Уряду в справі В'єтнаму і Камбоджі та домагається, щоб Уряд більше уваги присвячував домашнім проблемам, а не закордонній політиці. Ґарднер гостро атакує віце-президента Еґню, який, на його думку, розбиває єдність американського народу своїми промовами.

Секретар торгівлі проти встановлення квот на імпорт текстилій

Вашингтон. — Секретар торгівлі Моріс Г. Стенс зізнавав в Палатній Комісії Способів і Засобів і випросив, що Комісія погодилася відкласти на один місяць рішення в справі встановлення квот на імпорт текстильних товарів із европейських та азійських держав, головно з Японії. Стенс заявив в Комісії, що в останньому часі заіснувала така ситуація, яка дозволяє сподіватися, що можна буде в безпосередніх переговорах із заінтересованими країнами на добровільній базі встановити висоту текстильних товарів, які могли б бути привезені до ЗСА. Голова Палатної Комісії Способів і Засобів Вілбур Д. Міллс погодився на пропозицію Стенса. Справу цю мають вирішити до половини червня, коли Комісія почне вирішувати проблему імпорту текстилій. Домашні промисл домагається зменшення імпорту текстильних товарів, які дешевшою ціною становлять конкуренцію для американських текстильних фабрик.

Сенат в приспішеному темпі працює над реформою Поштового Департаменту

Вашингтон. — Організації поштових працівників грозять новим страйком, коли до визначеного реченця Конґрес не схвалить закону про збільшення платень поштовикам. Збільшення платень пов'язане з законопроєктом про реформу Поштового Департаменту. Сенатська Комісія Поштових Справ в приспішеному темпі працює над схваленням 8 відсоткового збільшення платень для поштових працівників і над проєктом про приватну поштову корпорацію, на чолі якої мали б стояти дев'ять директорів. Провідні сенатори передбачають, що ще в цьому тижні Сенатська Комісія схвалить новий поштовий закон, а Сенат зробить це в найближчому тижні. Плянують збільшити поштові оплати на стільки, щоб дефіцит Поштового Департаменту становив найбільше 10 відсотків всіх його витрат.

Представник підпільної преси кинув пляцком в лице члена Урядової Комісії

Вашингтон. — Тут відбуваються переслухання в справі порнографічних видань, які веде Урядова Комісія в справі безсоромної і порнографічної літератури. 13-го травня зізнавав перед цією Комісією один видавець т. зв. підпільної преси Томас Форкейд. Під час переслухання він в доказ свого невдоволення з праці Комісії кинув в лице голови Комісії пляцком, яким заплямив йому обличчя та частину одежі. Форкейд сказав при цьому, що робить це на знак опозиції до цієї „неконституційної, незаконної, передісторичної, непристойної і абсурдної Комісії". Головою комісії є професор соціології Вашингтонського університету в Сіятлі, Вашингтон, Отто Н. Ларсен. Він ані словом, ані рухом не запротестував проти цього вчинку, тільки спокійно витер пляцок зі свого лиця і з сорочки та убрання. Два поліцисти, які стояли при дверях, були приголомшені цим вчинком, але не рушилися проти Форкейда, який міг спокійно вийти зі залі разом із групою своїх симпатиків, що були разом із ним.

ЗСА не оборонятиме режимів в Камбоджі

Вашингтон. — Державний секретар Вілліям Роджерс заявив журналістам у середу 13 травня ц. р., що Америка не вплутається в оборону теперішнього чи будь-якого іншого уряду в Камбоджі, зате сприяє теперішнім розмовам, які ведуться між Камбоджею, Південним В'єтнамом і Таї (Сіямом) про спільну оборону проти комуністів. Це йде по лінії доктрини Р. Ніксона, яка вважає, що азійці у взаємному порозумінні мають розв'язувати азійські проблеми. Державний секретар потвердив заяви президента Ніксона й секретаря оборони Мелвіна Лерда, що до кінця червня всі американські вояки будуть відкликані з Камбоджі. Він признав, що спершу реакція в Америці і зовнішньому світі на інтервенцію в Камбоджі була „обережна або неґативна", але тепер уже поволі вона змінюється на прихильну, коли люди переконуються, що це не було поширення війни, а короткотривала воєнна операція, подиктована військовими потребами. — Тим часом до двох тисяч американських вояків відкликані вже з Камбоджі. Це були ті з'єднання, які перешуками в одному місці прикордонну джунґлю по стороні Камбоджі й, закінчивши ту свою місію, вернулися назад. „Ми не рахуємо вбитих, а рахуємо знайдену зброю" — ствердив один американський старшина. Зате в обширі т. зв. Рибальського гачка одно північно-в'єтнамське реґулярне військове з'єднання заатакувало американське артилерійське становище за 3 милі в глибині Камбоджі. Після того, як наземним і летунським вогнем відперто ворога — нараховано 59 ворожих тіл. Дотепер згинуло в Камбоджі коло 6.700 північно-в'єтнамських і в'єтконґських вояків. У виявлених комуністичних підземних складах, бункрах і сховищах знайдено, між іншим, важкі протилетунські скорострільи, найновіші кріси китайської продукції і величезну силу різнородної амуніції. Командувачі різних з'єднань буцім-то невдоволені рішенням през. Ніксон швидко відкликувати війська з Камбоджі, бо вони не мають часу перешукати докладно зайнятий ними терен, що був окупований ворогом.

Західня Німеччина не виречеться членства в НАТО і союзу з Америкою

Заарбрюкен. — Німецька Соція - демократична партія не виречеться своїх ідеолоґічних принципів ані не змінить свого становища, що перебування Німеччини в Атлантійському Союзі (НАТО) і тісний союз з З'єднаними Стейтами необхідні для безпеки Німеччини і цілої Західньої Европи — заявив в мин. середу 13 травня західньо - німецький канцлер Віллі Брандт на конгресі соціял-демократів в Заарбрюкені. Він заповів, що на найближчій своїй зустрічі з прем'єром комуністичної Східньої Німеччини запропонує йому конкретні речі, як поправити відносини між „двома Німеччинами", але „не вивісить білого прапору" й не піде на компроміси в ідеолоґічній площині. Віллі Бранд має стрінутися з Віллі Стофом у Касселі 21 ц. м. Коли ця теперішня західньо-німецька політика шукання злагоди з СССР і його сателітами, між ними Східньою Німеччиною, вдасться, то це спричиниться у великій мірі до загального миру — твердив Віллі Брандт. 430 делеґатів партійного конгресу вчинили йому овацію. Коло 1.000 інших осіб прислухувалися соціял- демократичному конгресові на його відкритих засіданнях.

В Єгипті є к. 10.000 совєтського війська і 180 пілотів

Вашингтон. — Американські керівні військові кола твердять, що за цілком вірогідними даними в Єгипті є тепер коло 10.000 совєтських військових „дорадників", стаціонованих в усіх командних становищах та в усіх більших єгипетських військових одиницях, і 180 пілотів, при чому 80 совєтських пілотів були дотепер інструкторами, а 100 дальших прислано в останніх тижнях разом з трьома-чотирма ескадрилями совєтських новітніх джетів „МИГ-21". Встановлено вже 20 протиракетних становищ совєтських ракет „САМ-3" із 160 викидними, при чому передбачується збудування 20 дальших таких становищ. Зате ще не потверджено, що Совєти прислали до Єгипту також свою одну панцерну бриґаду для наземної оборони проти ізраїльських піхотних рейдів. Американські військові кола піддають теж під сумнів вартість ізраїльських інформацій, які полягають на перехоплених розмовах між совєтськими пілотами. Єгипетські офіційні кола не заперечують перебування в Єгипті совєтських „дорадників" і „техніків", але ще не признали, що совєтські пілоти переводять стежні лети.

Совєтська фльота на Середземному морі — поважна загроза

Неапіль. — Совєтська фльота на Середземному морі перестала вже манифестувати тільки „приявність" Совєтського Союзу в тій частині Европи, а стала поважною агрозою для американської Шостої фльоти, яка була донедавна гарантом миру і безпеки в обширі Середземного моря, заявив командувач Шостої фльоти адмірал Дейвід Річардсон. Совєтська воєнна фльота на Середземному морі зросла до 50 - 60 морських одиниць різної величини й різного роду і своїм числом уже перевищила американську Шосту фльоту, яка проте має завжди ще поважну переваґу силою свого вогню. Але 58 відс. кораблів Шостої фльоти мають 20 і більше років, коли майже всі совєтські воєнні кораблі є новішої дати. Шоста фльота нараховує 40 одиниць, із них два літаконосці „Френклін Д. Рузвелт" і „Форестел" із 400 літаками. Припускають, що безпосередньою ціллю совєтської морської фльоти на Середземному морі є підвищити престиж СССР в очах всіх країн Середземноморського обширу, зокрема арабів, та перешкодити Америці підтримувати Ізраїль у випадку нової ізраїльсько-арабської війни. Остаточною ціллю тієї фльоти є знищити американську Шосту фльоту — але це могло б грозити тільки в ході третьої світової війни. Військові й політичні кола з Атлантійського Союзу (НАТО) не виключають, що Совєти всадовляться на північно - африканському узбережжі і з якоїсь тамошньої своєї морсько-летунської бази могли б ще більше загрозити Шостій фльоті.

25 років тому Берлін і Рейхсттаґ здобували багато українців

Київ. — У совєтській пресі присвячується тепер багато уваги 25-літтю закінчення другої світової війни, з применшуванням або й промовчуванням ролі армій Заходу в поваленні гітлеризму. В спогаді „Українське попурі біля стін Рейхстаґу", надрукованому в „Культурі і Житті" з 7-го травня, авторства майора запасу Є. Авдєєва з Дніпродзержинського, розповідається, що скоро після здобуття Рейхстаґу в Берліні українська - сирота Марія Бажан, тоді старший лейтенант совєтської ґвардії, дала концерт на скрипці для червоноармійців. Скрипка, яку вона носила з собою в наплечнику, була пробита 6 разів кулями. Марія Бажан 11-го травня 1945 року грала для зібраних біля Рейхстаґу „українське попурі", яке передавали встановлені ґучномовці по всьому Берліні. Газета розповідає: „Полилась знайома мелодія „Ой, Дніпре, Дніпре" — пісню підхопили слухачі, які стояли на площі перед Рейхстаґом. Співали і російською, і українською мовами, бо серед бійців виявилось багато українців". Цей спогад підтверджує неофіційні відомості, що совєтське командування кидало в бій проти Берліну та на захоплення Рейхстаґу переважно українські з'єднання, як і вояків інших національностей, тисячі яких лежать у братських могилах в Берліні та навколо Берліну.

ПІДГОТОВА ДО ВІДЗНАЧЕННЯ 100-РІЧЧЯ НАРОДЖЕННЯ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

У Києві створено Комітет для відзначення 100-річчя з часу народження великої національної поетки Лесі Українки, як зазначає „Літературна Україна" з 8-го травня, „поетки революційно - демократичного напрямку". До лютого 1971 р. вийде монографія про життєвий і творчий шлях Лесі Українки, бібліографічний покажчик її творів, майже мільйоновим накладом у 6-ти видавництвах будуть опубліковані вибрані твори; будуть випущені кілька кінофільмів. „Намічається встановлення щорічної літературної премії" імени Лесі Українки, буде вибита пам'яткова медаля, листівки, поштові значки, ювілейні буклети.

Миколу Олека переобрано на голову Чикаґівської Округи УНС

Чикаґо. — Минулої п'ятниці, 8-го травня 1970 року, тут в Союзовому Домі на Півдні Чикаґа, відбулися річні загальні збори місцевого Окружного Комітету Відділів УНС, на яких наново обрано дотеперішнього голову п. Миколу Олека. Микола Олек є під цю пору також членом Статутової Комісії 27 Конвенції УНСоюзу, яка небаром відбудеться в Клівленді. Збори відбулися в приявності 40 осіб, які репрезентували 16 Відділів УНСоюзу Чикаґа і околиці. На зборах були всі місцеві головні урядовці, а саме заступник головного предсідника інж. Степан Куропась, головний контролер Іван Іванчук та головні радні Олена Олек, Тарас Шпікула та проф. М. Куропась. Зборами проводив М. Олек, а секретарював Михайло Ольшанський. На зборах складено звіт з праці, в якім підкреслено, що чикаґівська Округа є на доброму шляху повороту до провідного місця серед всіх Округ УНСоюзу. В цій конвенційній кампанії вона дотепер знаходиться на першому місці. До кінця квітня ц. р. вона здобула 232 нових членів. Головна Радна пані О. Олек склала справоздання з переведення турніру в грі в круглі, який відбувся 2 травня ц. р. в Чикаґо, з повним моральним і матеріяльним успіхом. В турнірі взяли участь численні круглеві дружини, які одержали 57 нагород. До нової президії Округи, крім голови Олека, ввійшов, як секретар, Михайло Ольшанський і як касир інж. Володимир Бережан.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

ТИСЯЧОЛІТНЯ УКРАЇНСЬКА МОЛИТВА ВІДТВОРЕНА НА ПЛАТІВЦІ

Лонг Айленд Сіті, Н. Й. — На випущеній фірмою „АПРОН Рекорд Ко." довгограйній стерео-платівці, яких в альбомі „Посвячення Собору св. Софії в Римі" є чотири, увіковічнено не лише голос Верховного Архиєпископа УКЦеркви Кардинала Йосифа: вперше багато вірних почують з уст Кардинала повний текст української молитви тисячолітньої давности, яку виголосив у Києві перший український Митрополит Іларіон, за князя Ярослава Мудрого. Верховний Архиєпископ УКЦеркви Кардинал Йосиф відчитує цю молитву під час проповіді на першій св. Літургії в храмі св. Софії в Римі. Крім того, митрополит УКЦеркви в Канаді Владика Максим Германюк проголошує там зворушливу й глибоку думками Молитву великого Митрополита Кир Андрея Шептицького, складену ним у Львові.

МАЙЖЕ СТО МАТЕРІВ ЗАКІНЧУЮТЬ ШИТИ КОСТЮМИ ДЛЯ БАЛЕТУ „КВІТ ПАПОРОТІ"

Ню Йорк. — За виключенням кількох особливо складних костюмів для нового балету Роми Прийми-Богачевської „Квіт Папороті", майже всі понад 100 костюмів шиють невтомні матері малих і молодих виконавців цього балету-казки. За увесь театральний реквізит балету відповідає Оленка Богачевська. Частина студійців із Балетної Школи Роми Прийми-Богачевської живе в Ню Йорку, інші в Нюарку, Йонкерсі й околицях. Усіх виконавців буде понад 100 осіб, починаючи від найменших, від 6 - 7 років, що виступатимуть у ролях різних лісових появ, квітів тощо, до 16-17-літніх молоденьких початкуючих балерин. У виставі, що відбудеться в Бруклинській Музичній Академії 24-го травня, беруть участь також троє молодих хлопців, які вже мають добру підготовчу школу танців.

ХРИСТИНА ЛИПЕЦЬКА ВИСТУПИТЬ НА З'ЇЗДІ УЛТ

Филядельфія. — Меццо-сопрано Христина Липецька виступить як солістка на Восьмому Науковому З'їзді Українського Лікарського Товариства Північної Америки, який відбудеться в суботу, 31-го травня в готелі Меріот у Филядельфії. Акомпаніюватиме проф. Богдан Перфецький. Христина Липецька народилася в Україні, виховувалася та вчилася в Німеччині. Студіювала в Мишиґенській Музичній Консерваторії, в Авреліі Перальти Россеті, бувшої оперної солістки в Італії, та в Мерілин Катлов, бувшої солістки Метрополітанської Опери в Ню Йорку.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918

Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢

Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Очима Нассера і Голди Меїр

У минулий вівторок 12 травня 1.000 ізраїльських вояків, підтримуваних танками, артилерією і летунством, вступили на територію Ливану, щоб знищити прикордонні оселі — бази найбільшої арабської терористично - партизанської організації Аль Фатах. Вив'язався кількагодинний бій, в якому Ливанові поспішили з допомогою сирійські та іракські артилерія і летунство. Як звичайно, ізраїльські й арабські повідомлення про вислід того зудару — взаємосуперечні, кожна сторона приписує собі перемогу й поразку ворога. Коли ще йшов бій — Рада Безпеки Об'єднаних Націй відбула екстрене засідання, на якому затаврувала наїзд і зажадала від Ізраїлю негайно очистити ливанську територію. Як звичайно, амбасадор Ізраїлю заявив, що те рішення одностороннє, бо в ньому не натавровано арабських партизанів.

Це тільки останній із численних подібних „інцидентів", що вже відбулися і напевно ще відбудуться в ході „малої війни" між Ізраїлем і його арабськими сусідами, яка ведеться безперервно після закінчення 5-денної „великої війни" з першої половини червня 1967 року. Гамаль Абдель Нассер, президент Єгипту, у своєму інтерв'ю з представником „ЮС Нюз енд Ворлд Ріпорту" з 18 травня ц. р. заперечив, начебто після тієї червневої війни з 1967 року настало перемир'я: бої, мовляв, тривали безперервно, тільки тепер прибрали іншого характеру. Воєнне перемир'я для арабів неприйнятливе, бо воно закріплює за Ізраїлем окуповані ним арабські землі, між ними сьому частину всієї території Єгипту. Характер теперішніх боїв змінився настільки, що тепер уже Ізраїль не веде проти Єгипту однобічної летунської кампанії: завдяки Совєтському Союзові єгипетські збройні сили мають змогу атакувати ізраїльців. Але Нассер застерігся, що Єгипет атакує не територію Ізраїлю, а тільки ізраїльські позиції й військові споруди на окупованій Ізраїлем єгипетській території. Нассер уважає, що араби не можуть вести переговорів про мир доти, поки Ізраїль не звільнить арабських земель і не заявиться за розв'язання проблеми арабських утікачів із Палестини — або признавши їм право вернутися до колишніх своїх осель, або давши їм відшкодування за втрачене добро. „Я — за мир, я хочу миру!" — заявляє Нассер і всю вину скидає на Ізраїль, який не додержується резолюції Ради Безпеки ОН з листопада 1967 р., — і на Америку, яка постачає Ізраїлеві зброю. Нассер кількакратно підкреслив, що тільки завдяки американській допомозі Ізраїль осягнув перевагу в летунстві над Єгиптом, що примусило Єгипет звернутися за допомогою до СССР. Зрештою, Нассер поменшив впливи Москви в Єгипті, звернувши увагу на те, що Асванську греблю будувало 5.000 совєтських людей, а тепер є їх там тільки 70. Нассер запевняє, що коли вернуться до арабів окуповані тепер землі і буде розв'язана проблема арабських утікачів — Єгипет готов продати всю свою зброю і гарантує недоторкальність Ізраїлю та його право свобідної плавби по Суеському каналу й протоці Шарм ель-Шеїх . . . Поки цього не станеться — він, Нассер, не може „контролювати" партизанів, палестинських утікачів і їх синів, які борються за свої слушні права . . .

Але Голда Меїр не хоче й чути про евакуацію арабських земель без отримання від арабів згоди на „коректуру" кордонів, яка забезпечила б Ізраїль проти нової арабської атаки, зокрема не хоче чути про зворот Йорданії арабської частини Єрусалиму і не хоче визнати арабських партизанів за політичний чинник. З другого боку, військова, політична й економічна допомога, яку Москва дає арабам, цілком узалежнює Ізраїль від Америки, що також не може ангажуватись на 100 відсотків по стороні Ізраїлю й знехтувати свої нафтові інтереси на Близькому Сході та свої зв'язки з арабським світом. Америка не може також покинути на поталу Ізраїль, який став загородою Москві на їх шляху до Перської затоки.

Ані Нассер ані Голда Меїр не хочуть шукати компромісу, вважаючи, що у сфанатизованій атмосфері, яка витворилася в їхніх державах, усякий компроміс використають екстремісти й політичні максималісти для державного перевороту. Але міжнародна ситуація щораз погіршується. Встановлення в Єгипті совєтських протилетунських ракет з совєтською залогою, приділення совєтських пілотів для охорони Єгипту з повітря та посилення совєтської морської фльоти у східній частині Середземного моря — це загроза куди важливіша для світу, як престижеві аргументи Нассера і Голди Меїр та страх перед переворотом в їх країнах.

Мих. Кидимний

ЧИМ СВІТОВИЙ КОМУНІЗМ ВІДЗНАЧАЄ ЛЕНІНСЬКЕ СТОЛІТТЯ

Куритиба. — Скільки пограбовано банків у Бразилії про це ніхто не каже і ніде про це не пишуть. До загального відома лише подається сливе кожного дня, на яку суму грошей потерпів той чи інший банк. А суми досить великі. Можна здогадуватися, що грабування банків має вплив на постійне знецінення бразилійської валюти. В чиєму ж це інтересі?

В інтересі тих, хто понад рік тому в Уругваї опрацював плян просякання комунізму до країн Латинської Америки, плян витворення там нестерпних умов життя, в яких легко буде захопити влади тим елементам, які до цього змагають в усьому світі. Ленінські бо „ідеї" вже зтратили притягальну силу для широких мас населення, зокрема робітництва, у вільних країнах, ті „ідеї" ще раніше збанкрутували на батьківщині к о мунізму", тобто в СССР, банкрутують з країнах „соціялістичного табору". Через те на службу світовому комунізмові стає ґанґстер, м о дернізований розбійник з битого шляху. І треба сказати, що ефективність його дій куди більша, як ленінських „ідей".

Сумнівів щодо справжніх інспірацій банкових грабіжників не може бути ніяких. Це свого часу виразно виявилось після збройної сутички поліції з бандою колишнього федерального депутата парляменту, комуніста Марінелі, що тоді був забитий, але по ньому зосталося багато слідів, які, коли не впрост, то манівцями привели до Москви.

Поліції естада Пернамбуко, після довгих розшуків, вдалося схопити живцем усіх 25 злочинців, приналежних до відомої банди ґанґстерів, що встигла „почистити" чимало банків не тільки в Пернамбуко, а й в інших естадах. Оприлюднено цікаві подробиці про цих ленінських „експропріяторів". Виявляється, що кожний учасник банди знав справжнє ім'я тільки свого „шефа" і тільки з ним утримував зв'язки. Рядові виконавці „оперативних завдань" один одного знали тільки в лице та по кличках. По виконанню грабунку зброя та захоплені гроші переходили до „шефа", а всі учасники банди, одержавши винагороду, розлазилися по вказаних для них місцях. Гроші „шеф" передавав іншому „шефові", що стояв вище від нього в цій злочинницькій ієрархії.

В осідкові „шефа", що мав особисту охорону, складену з кримінальників, знайдено великий склад зброї, різних отруйних хемікаліїв та комуністичної пропаґандивної літератури. „Шеф" відповідний вишкіл перейшов у Совєтському Союзі в спеціяльно для цього створеній недалеко Москви колонії.

Постійний представник СССР в ОН, Яків Малик, офіційно висловився проти викрадання д и п ломатичних представників чужих держав у країнах Латинської Америки, мовляв, Совєтський Союз приєднався до міжнародної конвенції в справі охорони дипломатів і неухильно додержується її на своїй території. Совєтська преса про викрадання дипломатів повідомляла дуже стримано, уникаючи коментарів. Та з головою видають „надхненників" цих міжнародних злочинів вимоги, що їх ставлять терористи до урядів різних країн.

В Латинській Америці досі занотовано вісім викрадень дипломатів. І кожного разу перед урядовими чинниками терористи ставили вимоги звільнити з тюрми і перевезти до такої-то країни для одержання там політичного азилю таких і таких активних діячів комуністичної партії або „шефів", які грабували банки. У Гватемалі ж, у випадку вбивства посла Західньої Німеччини, терористи, крім вимоги випустити певне число комуністичних діячів, ще й наклали на уряд високу контрибуцію, вирішивши в такий спосіб одним заходом убити двох зайців. Уряд Гватемалі відмовився задовольнити їх вимоги, і вони відібрали життя послові.

Коли було вчинене перше викрадення — американського посла в Бразилії, Елбріка, і стали відомі вимоги терористів, то пролунали голоси, щоб уряд повідомив терористів, якщо вони до такого-то дня й години не звільнять схопленого дипломата, то всі ті арештанти звільнення яких вони вимагають, будуть розстріляні. Але норми закону, як і традиції вільної країни виключили переговори уряду з бандитами і ґанґстерами. В Арґентині, після схоплення терористами параґвайського посла, одна молодеча організація порядком відплати, вирішила й собі викрасти співробітника совєтської торговельної місії Півоварова. Та дарма. Півоваров, його дружина і один із службовців місії виявились завжди готовими до всіляких „несподіванок". Потерпіли не Півоваров чи його дружина, а самі учасники нападу, і то так, що, здається, два юнаки, діставши тяжкі поранення, померли. Провід молодечої організації проголосив, що Півоваров є шефом КҐБ на Арґентину, і скріпив це проголошення переконливими доказами, бо про цю подію більше, як кажуть, ні гу-гу. Очевидно, Півоваров потихеньку зникне з Арґентини.

А от недавно виринула ще одна проблема. Бразилійський уряд встановив цензуру на порнографічні видання, що надходять із-за кордону. Від недавнього часу всі ті видання спочатку поступають на перегляд Контрольного комітету, а той уже вирішує, які з них можна пустити в продаж. З цього приводу знявся неймовірний галас у пресі, не бракувало офіційних виступів феде-

(Закінчення на стор. 4-ій)

Д-р Павло Джуль

НАПЕРЕДОДНІ 8-ГО НАУКОВОГО З'ЇЗДУ УЛТПА

Швидкою ходою наближається 8-ий Науковий З'їзд Українського Лікарського Т-ва Північної Америки, який відбудеться в днях 30 травня — 1 червня. Український лікарський загал вичікує цих днів із великою нетерпеливістю, бо зможе провести спільно час, обмінятися думками та новинами і в спільних нарадах шукати нових шляхів, щоб оживити Товариство, а в першу чергу збільшити свої ряди молодими кадрами.

Вже минає чотирнадцять років, як у Клівленді, Огайо, відбувся перший такий З'їзд. Тоді було багато сумнівів щодо доцільности таких, які вважали, що це буде лише витрата часу, і члени не будуть у них зацікавлені. Тим часом виявилось, що українські лікарі розуміють вагу зорганізованого життя та зустрічей, бо їх лучить багато спільних моментів. Більшість із них виростала на рідних землях у бурхливих воєнних часах, коли з великими труднощами доводилось здобувати освіту та фахові знання. За ними не стояли багаті батьки з великими банковими контами або багаті організації з стипендійними фондами. Медичну освіту здобували власними силами і вели справді студентське життя. Мешкали в неопалених приміщеннях, їжу роздобували із великими зусиллями, і так, за словами Степана Руданського, бились з нуждою.

Нелегкі були наші початки і в цій країні, де всім доводилося вертатися до шкільної лавки, вивчати чужу мову і складати всі медичні іспити. Треба було вкласти багато праці, щоб осягнути ціль, якою був дозвіл на виконування лікарської практики. В час, коли інші професіоналісти мали вже постійний заробіток, лікарям приходилося працювати днями й ночами у майже невільничих обставинах по різних лікарнях.

Пишу про це не тому, щоб викликати співчуття у нашої громади. Хочу тільки нагадати, що успіхи легко не приходили. Продуктивна професійна праця лікаря в пересічному триває десять років, бо щойно по тридцятому році життя він зможе сам себе удержувати. Духове виснаження під час студій, постійна напруга та почуття відповідальности за здоров'я хворих значно скорочують довготу його життя. Тяжко повірити, що, поза щоденною виснажливою працею, лікар все ще знаходить час, щоб брати активну участь в громадському житті. Переглядаючи сторінки нашої преси, можна бачити, що українські лікарі активні в усіх ділянках нашого життя і жертвують поважні суми на народні справи.

У списках жертводавців на українські установи завжди на першому місці видніють прізвища наших колег. Тому прикро чути від декого із наших громадян критичні зав'ваги про матеріяльні надбання наших лікарів, яких ці громадяни називають упривілейованою верствою. Критики не свідомі того, що лікар живе з праці своїх рук, на нього не працюють робітники, як це буває в інших професіях американської суспільної системи. Все, що лікарі надбали і чим діляться з іншими, вони заробили власними силами, працюючи щодня до пізньої ночі та залишаючи вдома терпеливу родину.

Власне під час Наукових З'їздів нашим лікарям доводиться зустрічатися з громадянством із поодиноких місцевостей і знайомити їх із діяльністю лікарської громади, ділитися з ними своїми успіхами. Ми не шукаємо признання ані співчуття, тільки хочемо, щоб нас зрозуміли у належній площині.

Протягом останніх 14-ти років УЛТПА відбуло сім Наукових З'їздів по різних містах Америки і Канади. На кожну таку зустріч приїздило понад сто лікарів разом із своїми родинами. Вони мали змогу зустріти своїх давніх приятелів, пізнати нових і в дружній атмосфері провести час. Понад сто наукових праць відчитали члени УЛТПА на цих З'їздах. Близько три тисячі громадян були на них гостями. Всі наукові доповіді були подані українською мовою. З гордістю треба ствердити, що наші лікарі на еміґрації плекають і розвивають українське медичне назовництво, не зважаючи на те, що більшість із них училась у чужих університетах. „Лікарський Вісник" вже протягом двадцяти років містить статті українською мовою. В цей же час на наших рідних землях української мови та українського назовництва взагалі не вживається на Наукових З'їздах. Майже всі медичні журнали та підручники друкуються російською мовою, як також тією мовою ведеться навчання у медичних інститутах.

Треба вірити, що й 8-ий Науковий З'їзд у Філядельфії задержить характер попередніх. У ньому візьмуть участь колеги з усіх, навіть найдальших місцевостей ЗСА і Канади. Як знаємо, на нього приготовано добірну наукову програму, яка українською мовою відсвіжить медичні знання, ознайомить із новими медичними відкриттями та кращими способами лікування. На цьому З'їзді будуть обговорені також і організаційні справи. Вже треба поміркувати над вихованням медичного доросту, видаванням медичних підручників та допомогою студентам медицини.

Наші лікарі присвячують багато часу та енерґії різним не медичним організаціям, бо вважають це своїм громадським обов'язком. Але в справі розвитку власного товариства ніхто їм не може допомогти, крім них самих. Тут треба здатися на власні сили.

8-ий Науковий З'їзд у Філядельфії повинен оживити ще більше наше медичне зорганізоване життя, зацікавити працею УЛТПА всіх лікарів - українців на цьому континенті, а нашим братам-лікарям на Україні додати заохоти до постійної праці над збереженням національного і фізичного життя нашого народу.

У. Любович

РОЗМОВА З ЮЛІЯНОМ КОЛЕСАРЕМ

Мойо мальовоне не зоз щеточку, алє з кветом червеним.

Юліян Колесар

Ім'я Юліяна Колесаря появляється від деякого часу на сторінках нашої преси, в журналах, альманахах. Підписує воно поважно опрацьовані, писані з любов'ю та знанням, статті про Бачку, її звичаї, побут. Його ім'я згадане в Енциклопедії Українознавства у статті про Бачку. Але по суті етнографія — це тільки „друга любов" Юліяна Колесаря, бо він передусім мистець маляр.

На цьому континенті він лише два роки. Його картини можна було бачити на спільних мистецьких виставках. Аж у січні цього року відкрито його першу самостійну виставку у Філядельфії, в коледжі Джефферсона. Незабаром після того відбулася виставка його праць в Українському Інституті Америки, а пластунки куреня „Перші Стежі", які вже традиційно улаштовують виставки визначних мистців, — зорганізували у Філядельфії спільну виставку картин Юліяна Колесаря і керамічної скульптури Слави Геруляк. Всі ці виставки викликали живе зацікавлення. Появились рецензії в а м е риканській пресі. Тут треба згадати основну оцінку, яку дав у своїй статті Святослав Гординський в „Свободі" з 19 березня 1970 р.

Фахові оцінки треба залишити знавцям, а тут хочеться познайомити читачів із особою Юліяна Колесаря. Зацікавлення його особою збільшує ще й те, що походить він із Бачки, що лежить у Югославії. Ця країна нам мало відома, а в деякому сенсі навіть леґендарна. І не можна говорити з Колесарем, про нього, без подиву для цієї країни і для наших там земляків.

Два століття тому переїхали вони туди із Закарпаття і прилеглих земель, але, хоч стільки літ були фактично відтяті від свого кореня, зуміли зберегти свою окремішність серед слов'янського моря, в якому легко було потонути. Вони звуть себе русинами, бо затримали не лише давню назву нашого народу, а глибоке прив'язання до своєї культури, звичаїв, традицій, зберегли свідомість приналежности до далекого народу, від якого походять, а про який, без своєї вини, таки небагато знають. Коли слухати мову, якою говорить Юліян Колесар і яку ми називаємо бачванською говіркою, а вони самі „руською бесідою", — огортає зворушення, немовби ми відкривали двері до якоїсь вічно живої давнини.

Розмовляємо з мистцем у його робітні. Кругом на стінах та шталюґах його картини, олії, ґваші, графіки. Саме готовить він чергову виставку, яка має відбутися у Мистецькому Клюбі в Ню Йорку. Розмовляючи з ним, не можна не думати про ці картини. В них бо стільки динаміки, розмаху, що видається мистець зображує на них усе у русі або може самий рух, біг, лет чи уяву про них. Видається, що нема в них нічого статичного. Навіть Христос на хресті не вмер, а вмирає. Нема в ньому безруху смерти, душа ж бо вічно жива, оточує його. Поза враженням руху, динаміки ще вдаряє фантазія. Це немовби зматеріялізовані казкові мрії. А при тому стільки в уньому лірики! Проявляється це не тільки у картинах, але й у їх назвах: „Птиці із райського саду", „Дівчата, як білі пави", „На крилах поезії", „На білому коні, лечу по білому світі". Враження підсилює бачванська говірка, якою підписані картини.

А що говорить Юліян Колесар про себе?

Народився у Бачці, в селі Дюрдьово. Мистецтвом почав займатися три-чотирилітнім хлопцем, коли зимовими вечорами у діда і баби Горнякових на сволічку рисував олівцем на білій печі коники та ведмеді. Там же у Дюрдьові пройшло дитинство і молодість. Там вбирав у себе питому Бачці красу природи, народного мистецтва, пісень. Тож, як сам каже, це і є одним із джерел його мистецької інвенції. Його улюблені кольори — червоний і синій, бо їх бачив від перших днів свого життя в селі, де мав на кожному кроці червоні тканини, сині скрині та ліжка, мальовані червоними квітами. Це все залишило глибокі сліди на його мистецькій свідомості та смаку.

Крім цього рідного, бачванського уява наказує йому творити всі ці птиці, квіти, риби, жінки.

Мистецька освіта в Новому Саді, в Югославії, побут у Західній Европі — Брюсселі, Парижі — не віддалили мистця від того, що у його внутрішньому духовому світі закарбувало дитинство. Можна сказати, що ніби у горнилі все те стопилося і дало у висліді творчість, якій притаманна так кольоритність народної фантазії, як і, не раз, напівабстрактна, модерна форма виразу.

Вправді Юліян Косар твердить, що поняття стилів, модернізму, течій видумують, мабуть, критики, бо самі мистці творять так, як їм велять їхня творча особовість, темперамент та мистецька внутрішня правда. Годі оцінювати мистецтво, чи воно клясичне чи модерне. Є мистецтво високоякісне і низькоякісне. Діло в тому, чи мистець зуміє виявити, зматеріялізувати свої

(Закінчення на стор 3-ій)

СИНОД ЄПИСКОПАТУ УКЦ

(4)

У дискусії забирали слово: Кир Андрій Роборецький, Кир Ізидор, Кир Володимир, Кир Іван Прашко, Кир Андрій Сапеляк, Кир Василь, Кир Платон, Кир Йосиф Шмондюк, Кир Августин, Архиєп. Кир Іван Бучко, Кир Йосиф Мартинець, Кир Ніль, Кир Ярослав, Кир Гавриїл — одним словом кожний з присутніх забирав слово, а дехто по два і три рази. Дискусія йшла головно в одному напрямі: в якій мірі допустити уживання чужих мов до нашої Літургії?

Рішено: У всіх тих випадках, де є крайня конечність, уживати чужої мови, коли в даній місцевості відправляється більше св. Літургій, там допускається відправляти одну св. Літургію так, щоб дияконські частини були в чужій мові.

Про відповідні тексти мають подбати Єпископ чи Єпископи даної країни (переклад і друкування), а Верх. Архиєпископ має затвердити. Тексти мають бути двомовні, тобто з одної сторони церковно-слов'янський чи український, а з другої в даній живій мові, як, наприклад, англійська, португальська, еспанська, німецька чи французька.

При голосуванні всі були за тим внеском, один — проти.

9. Священичі покликання і семінарії

Реферував Єп. Кир Андрій Сапеляк і Кир Августин: Відчувається від довшого часу в нашій Церкві криза покликань. Причини кризи: зісвітчення, брак релігійної культури, вбогість. Було б побажаним цю справу порушити в нашім спільнім Посланні.

Кир Андрій Сапеляк, доповнюючи, вказав на стан наших семінарій: Папська Семінарія в Римі переходить тяжку кризу. Це нездорове явище, що не тільки Єпископи, але навіть Верх. Архиєпископ не мають жадного впливу. Мала Семінарія в Римі має 100 питомців, з того 40 з Югославії. Є ще 2 Малі Семінарії в Бразилії, бурса в Арґентині, семінарія в Стемфорді і в Вашинґтоні і Мала Семінарія в Йорктоні, але подекуди з дуже малим числом питомців і з недостатнім веденням. Владики мусять мати вплив на виховання майбутніх священиків.

Багато справ вияснював і доповнював Блаж. Верх. Архиєпископ, а крім того забирали слово: Митр. Кир Максим, Кир Августин, Кир Іван Прашко, Кир Андрій Сапеляк, Кир Ніль.

Рішено справу покликань заторкнути в спільному Посланні.

ШОСТА СЕСІЯ — 2. X. 1969 (ПО ПОЛУДНІ)

Відбулася так само у великій авлі Українського Католицького Університету від год. 4-ої до 6-ої. Присутні ті самі, як учора, за виїмком Митр. Кир Амврозія.

10. Жонатий Клир

Зреферував Архиєп. Кир Гавриїл, а доповнив Верх. Архиєпископ.

В дискусії забирали слово: Митр. Кир Максим, Кир Йосиф Шмондюк, Кир Августин, Кир Ізидор, Кир Платон, Кир Іван Прашко.

В тій справі рішено одноголосно:

1. Залишити нашу давню дисципліну, тобто: хто хоче, може бути священиком у жонатому стані, а хто хоче, то в безженному.

2. Написати до Святішого Отця, щоб Конґреґація для Східніх Церков відкликала заборону для Канади і ЗСА святити священиків у жонатому стані.

11. Апостольство мирян

Дуже основно зреферували Кир Йосиф Мартинець та Кир Андрій Сапеляк і подали такі пропозиції:

1. Оживити, а то й переорганізувати, в разі потреби, існуючі організації мирян.

2. Наші церковні організації мирян мають займатися апостолятом.

3. Зацікавити церковні організації мирян проблемами національними, соціяльними, виховними, місійними.

4. Наші монахині повинні працювати в жіночих церковних організаціях з програмою апостоляту.

5. Церковні організації мають бути на базі епархіяльній.

6. Створити Головну Раду Мирян.

В дискусії забирали слово: Кир Ізидор, Митр. Кир Максим, Архиєп. Кир Іван Бучко, Кир Августин, Кир Платон.

Рішено: Синод піддержує створення Головної Ради Українських Католицьких Мирян.

Всі за тим — один здержався.

12. Церква в потребі

Зреферував і подав звіт Блаж. Верх. Архиєпископ, а доповнив Кир Андрій Сапеляк.

Згідно з рішенням нашої Єп. Конференції з 1964 р., в часі Великого Посту мають відбутися збірки, призначені на потреби нашої Церкви в Україні та в потребуючих країнах нашого поселення. Прим., Преосв. Єп. Кир Андрій Сапеляк вказує на Арґентину як країну, яка потребує такої допомоги. Там є скупчення наших людей по 100-200 родин, які 40 літ не бачили священика, і вони без допомоги не збудують собі церкви; є 5 священиків світських, і ні один не має свого приміщення, ані удержання. Блаж. Верх. Архиєпископ подав короткий звіт із збірок „Церква в потребі". Починаючи від 1965 р., реґулярно переводилися збірки на ту ціль тільки в Німеччині, Австралії, Вінніпегу, а крім того деколи у Франції, Едмонтоні, Арґентині, Чикаґо, Римі. З тих грошей уділено допомоги на будову церков в Арґентині, Венесуелі, Параґваї та на інші потреби; в касі є 2.769 дол.

В дискусії забирали слово: Кир Ізидор, Кир Володимир, Митр. Максим, Кир Платон, Кир Йосиф Шмондюк.

Рішено одноголосно: Синод піддержує попередню постанову робити збірки на „Церкву в потребі" та пересилати їх до Верх. Архиєпископа.

СЬОМА СЕСІЯ — 3. X. 1969 (ПЕРЕД ПОЛУДНЕМ)

Відбулася так само в Українському Католицькому Університеті, у великій авлі, від год. 9-ої до 12.30. Присутні ті самі, як учора, за виїмком Митр. Кир Амврозія.

На початку прочитано лист Митр. Кир Амврозія, де він повідомляє, що з огляду на стан здоров'я виїхав до Америки, а свій реферат про перехід на латинський обряд передав до диспозиції Блаж. Верх. Архиєпископові. Тому, що ця справа була вже обговорена, рішено не читати.

(Далі буде.)

Наукова Сесія Канадійського НТШ присвячена пам'яті Пантелеймона Куліша

4-го березня 1970 р. в залі Рідної Школи св. Миколая в Торонті Управа Наукового Товариства ім. Шевченка влаштувала Сесію, присвячену 150-річчю від дня народження Панталеймона Куліша, яку відкрив голова проф. д-р Євген Вертипорох. На сесії прочитано три доповіді.

Проф. Т. Залеський доповідав на тему „Панталеймон Куліш — найбільш трагічна і контроверсійна постать в історії українського письменства". Доповідач представив Куліша на тлі його життєвого шляху, серед різних несприятливих обставин і довкілля, яке мало вплив на нестійкість його поглядів, зокрема в ділянці його історіософічних досліджень. Панталеймон Куліш походив із стародавнього козацького роду. Його мати говорила лише по-українськи, співала українських пісень та вміла розказувати про старину. Вона мала вплив на творчість сина. Надзвичайно талановитий і непересічно здібний, не мав засобів для закінчення середньої школи, але заробляв столярством і доповняв освіту так, що був кандидатом в Петербурзі на професора слов'янських мов і літератур, але арештування і заслання до Тули за приналежність до Кирило-Методіївського Братства напередодні виїзду за границю перекреслило на все його професорську кар'єру. Мандруючи по Україні, збагатив свої відомості з етнографії і бувальщини, видав пізніше своїм новим правописом — кулішівкою — етнографічний збірник „Записки о Южной Руси". На засланні в Тулі почав вивчати чужі мови і згодом, окрім слов'янських мов, бездоганно володіючи німецькою, французькою, італійською й англійською та єврейською мовами, збагатив українську літературу цінними перекладами.

„Гарячий Куліш", нестійкого характеру, непогамованої вдачі, зарозумілий, попадав в розбіжності з найліпшими своїми друзями так, що на старі літа залишився самітним, пішов проживати на свій хутір, де управляв ріллю волами, бо літературна праця не давала засобів на прожиток. Коли згорів хутір разом із бібліотекою і цінними рукописами, він сам збудував собі малу хату, в якій помер, але до кінця життя не зломав пера.

В другій доповіді „Роля Панталеймона Куліша в історії українського письменства та в розвитку української думки" проф. Т. Залеський перевів докладну аналізу поетичних, прозових та інших творів П. Куліша. Аналіза вказувала змінність його поглядів. Ідеалізування української історії бачимо в брошурі „Повесть об украинском народе", де уважав козаччину за блискучий період української історії. Поема „Україна" написана з пошаною до старовини і в патріотичному дусі.

В історичній повісті „Чорна Рада" Куліш критично ставиться до Козаччини, описуючи часи „Руїни". Москвофільство бачимо в „Истории воссоединения Руси", а польонофільство в брошурі „Крашанка русинам і полякам на Великдень". Довів до зірвання з галичанами, хоч співпрацював в їхніх видавництвах. Також у відношенні до письменників він попадав у екстреми, зокрема супроти Тараса Шевченка й Ів. Котляревського, в його критичних нарисах не було об'єктивности. Все ж мимо тих хиб Панталеймон Куліш був письменником широких творчих інтересів, поетом, прозаїком, драматургом, етнографом, фолкльористом, перекладачем, літературним критиком, публіцистом, співредактором шкільних підручників і видавцем. Панталеймон Куліш був передусім письменником - романтиком, який причинився видатно до збагачення української літератури та залишив в галузі української культури непроминаючі вартості.

Проф. д-р Петро Біланюк в доповіді „Деякі завваження до релігійного світогляду Панталеймона Куліша" познайомив присутніх про релігійний світогляд П. Куліша на підставі аналізи його думок, висловлених у діялектичній формі в поетичних творах „Поетові", „Муза", „Три поеми", „Видіння", „Чорна Рада", „Магмед і Хадиза" та „Маруся Богуславка". Куліш висловлював симпатії до ісляму, своєю толеранцією випередив майже на століття своїх сучасників, які зовсім його не розуміли. Щойно в другій половині XX ст. на II-му Ватиканському Соборі принято офіційно т. зв. „Декларацію про відношення Католицької Церкви до нехристиянських релігій і Декларацію про релігійну свободу".

Пантелеймон Куліш був непересічною людиною, глибоких релігійних християнських поглядів, аж до містицизму. Як патріот вказував про конечність основ християнської віри для відродження українського народу, а різниця у вірі не повинна людей роз'єднувати. Вивчаючи старогебрейську біблійну мову переложив більшу частину Біблії Старого Завіту. Він чи не перший зробив переклад-переспів Псалтиря (виданий у Львові в 1872 р.), побудований на ритмиці староєврейських псальмів, зберігаючи паралелізм прозового оригіналу.

Все ж таки П. Куліш, мимо своїх противорічностей в житті і творчості, заслуговує на почесне місце в українській літературі і на дальші основніші досліди його творів.

Леоніда Вертипорох
прес. реф. К НТШ

У Києві проведено навчальну евакуацію цивільного населення

Київ. — Під керівництвом начальника Штабу Цивільної Оборони Політехнічного Інституту М. Скачкова відбулась воєнізована проба із студентами Політінституту та з інших навчальних закладів та їх родинами, в тому й дітьми і старшими людьми, під час якої було вивезено з міста в позаміські ліси кілька тисяч осіб цивільного населення. Ця „лекція цивільної оборони" провадилась після кількаденної підготови під назвою „Евакуація особового складу до заміської зони". У ній велику ролю відіграли студенти-радисти, які тримали зв'язок з керівниками інституту, з залізничою станцією, де відбувалась евакуація, та з заміською зоною, куди прибували потяги „з евакуйованими". Між такими евакуйованими на один день були також родини професорів і студентів, у тому діти й старі пенсіонери. Було налагоджене медичне обслуговування евакуйованих. „Молодь України" з 28 квітня інформувала, що завдяки доброму налагодженню „воєнізованої гри" всі її учасники всіли в наперед підготовані вагони на залізничій станції всього за 8 хвилин. Таке воєнізоване навчання провадиться нині по всій території СССР, але щоб на нього не звертали особливої уваги закордоном, — керують навчанням не представники міністерства оборони, а міністерства освіти.

ЦЬОГО РОКУ ВІД НАРКОТИКІВ ПОМЕРЛИ в Ню Йорку 362 особи, в тому було 80 осіб нелітніх, нижче 20 років. При кінці минулого тижня число смертних випадків від наркотиків значно збільшилося і становило 17 осіб, в тому 7 нелітніх, бо збільшилася температура і термометр показував дев'ятдесят кілька ступнів. Під час гарячої температури відкриті вікна авт і домів, і наркомани мають кращу нагоду красти та здобувати гроші на наркотики. Урядові і приватні агенції стараються про фонди, щоб лікувати наркоманів від їх недуги — наркоманії. Батьки повинні дбати про це, щоб їхні діти не стали жертвами цього жахливого налогу.

Панель ТУІА про перспективи націоналістичних рухів

Головна Управа Українських Інженерів в Америці виявила неабияку ініціятиву а навіть відвагу, коли організувала 2 травня 1970 р. в Українському Інституті Америки надзвичайно цікаву й потрібну імпрезу: **панель про перспективи екзистенції націоналістичних рухів у майбутньому**. Панель заключався в тому, що вибрана група студентів високих шкіл (Ляля Витвицька — Сіті Коледж Н. Й., Зенон Рейнарович — Ню Йорк Університет — Ґрейдуент Скул, Нестор Томич — Корнел Мед. Коледж, Галя Федун, Ратґерс Університет), поставила членам панелю (ред Я. Гайвас, мгр Р. Ільницький) ряд питань, відповіді на які повинні були насвітлити провідну тему панелю. Імпреза стала унікальною вже тому, що керівні діячі наших націоналістичних угрупувань відкрито, відважно й публічно накреслили насправді напрямні дії заступлених ними організацій у перспективі наступаючих десятиріч XX віку. Ця отвертість була подиктована якраз тим, що питання були сформульовані представниками іменно молоді, яка хоче довідатись, як то кажуть з першої руки, не про наше славне (чи менш славне) минуле, а навпаки про фактичний стан речей на сьогоднішньому етапі, та про конкретні пляни накреслені на майбутнє. Питання молоді були були прямими й різкими, і такий їх характер зумовив отвертість і щирість відповідей панелістів.

Треба признати, що обидва панелісти вив'язались повністю задовільно із своєї ролі, їх відповіді - тези були авторитетні й обґрунтовані. Численна публіка мала чи не вперше нагоду почути блискучу конфронтацію думок двох різних, але споріднених середовищ, — конфронтацію, здійснену культурно та на високому рівні. Деякі енунціяції панелістів мали ревеляційний характер: наприклад теза про непереборні програмові розбіжности між окремими націоналістичними фракціями (ред. Гайвас), теза про неодмінність привернення приватної власности в Україні майбутнього (ред. Гайвас), теза про збереження в початковому періоді відновлення державности деяких питоменних соціялістичних форм устрою, чи існуючих міжнародніх зв'язків (мгр. Ільницький). У багатьох точках панелісти висловили зближені погляди, наприклад в площині збереження на початковому етапі державности плянової економічної системи, у принципі відновлення сільського господарства на базі прав вільних селян. Поділені були думки панелістів відносно значення і ролі еміграції, ред. Гайвас бачить уже в близькому майбутньому візію повної координації дій всієї еміграції, мгр. Ільницький стверджує наявність глибокої кризи еміграції, яку затушовують трафаретними та безпідставно оптимістичними деклараціями. Дещо менше виразно висвітлено питання існування критики внутрі націоналістичних середовищ, а також питання суті майбутнього устрою України чи специфіку і значення для нас китайсько - совєтського непорозуміння. Ред. Гайвас наголошував придатність корпоративної та кооперативної систем; мгр. Ільницький залишає остаточне рішення проблеми устрою виключно тим кадрам, що існують на рідних землях. Ред. Гайвас вбачає у збільшеній агресивності Китаю позитивний фактор; ред. Ільницький додержує в цьому питанні надзвичайну обережність.

Багато причинився до успіху панелю його координато інж. М. Корчинський, який дбав про те, щоб панелісти не „обходили" питань, і в разі потреби прецизував питання молоді та підкреслював панелістам суть цих питань. Стрункість й перфектна організованість панелю не дозволила на ширшу дискусію після нього, проте повністю її заступили змістовні висновки панелю, що їх подав інж. Корчинський. Найосновнішими з цих висновків є два: по перше — велика частина концепцій нашої еміґраційної політики, хоч надзвичайно благородних та цінних, належить уже лише до пантеону наших ідеалів і є ремінісценцією минулого (до речі, екскурсіями в минуле „згрішили" обидва панелісти); по друге — якими б і переконливими були тези наших політичних діячів, питання про те, чи їх прийме майбутнє буде вирішене вже нашою молоддю, як носієм і продовжувачем наших ідей.

В. Г.

У Торонті відбулися наради Головного Комітету Підгаєчан

Для обговорення конкретних плянів і програми земляцького з'їзду підгаєчан відбулися 4-го квітня в Торонті ділові наради Головного Комітету. Як відомо з преси земляцький з'їзд підгаєчан відбудеться 15 і 16 серпня 1970 р. в Торонті.

На нарадах були присутні члени Головного Комітету: інж. Василь Колодчин — Дітройт, д-р О. Бойко — Торонто, д-р Зеновій Стельмах — Дітройт, п. Дмитро Сулима — Дітройт, п. Василь Папіж — Дітройт, п. Омелян Макогін — Клівленд, п. Я. Сена — Дітройт, п. М. Бартків — Торонто, п. Іван Палка — Клівленд, мґр. ред. Іван Дурбак — Ню Йорк, п. В. Кудла — Емерсбурґ, і одинока представниця жіноцтва Підгаєччини пані Анна Бойцун, Торонто.

Нарадами керував голова інж. В. Колодчин. Місцевий Торонтський Комітет на чолі з п. Миколою Бартковим брав активну участь у нарадах та зобов'язався допомогти Головному Комітетові в організації з'їзду. Був присутній та брав живу участь у нарадах уродженець Підгаєччини, відомий у Канаді і Америці дириґент („Прометей", „Діброва" і Оркестра Торонто) мґр. Василь Кардаш. Дозволю собі висловити здогад, що під час земляцького З'їзду підгаєчани матимуть нагоду насолоджуватися мистецькою програмою, яку наш земляк — мґр. В. Кардаш приготовить.

Залежно від особистих смаків і заінтересувань всі земляки в часі З'їзду матимуть можливість знайти для себе розвагу і вдоволення. Хто у офіційній частині і поважній, хто у мистецькій, хто у Підгаєцьких вечерницях, в особистих, партійних і понадпартійних, леґальних і нелеґальних зустрічах і тому подібне.

Вжито заходів, щоб доповіді і звіти в офіційній частині були ділові й короткі, про всі інші справи З'їзду, Підгаєччину і підгаєчан можна буде довідатися за допомогою друкованого слова. Редактора мґр-а Івана Дурбака призначено на голову Редакційної Колеґії збірника „Підгаєччина". Він підбере собі авторів з різних ділянок і різних часів та подбає, щоб всі події і справи у збірнику були об'єктивно насвітлені. Обговорено також справи фінансові, без яких не може бути успішна реалізація З'їзду навіть такими ентузіястами і чудотворцями, як голова інж. В. Колодчин і орг. реф. п. В. Папіж. Подано до відома, що вже зголосилося кількадесять 100-долярових Дурродіїв і надходять 10 долярові вкладки до каси головного скарбника п. Д. Сулими.

Омелян Макогін

РЕЧНИК АПОСТОЛЬСЬКОЇ СТОЛИЦІ ЗАЯВИВ, що стеження за Богослужбою на телевізії не заступає присутности в церкві. Однак Церква сприяє передачам церковних відправ на телевізії.

Мистецькі виставки Северина Борачка в Клівленді, Дітройті і Чикаґо

Северин Борачок у своїм ательє, 1969

Кілька місяців тому інформували ми читачів „Свободи" про те, що вкоротці більші осередки українського поселення в ЗСА і Канаді матимуть змогу оглянути мистецькі виставки відомого нашого мистця Северина Борачка. Виставки організує і роз'їздждає з ними брат Северина Борачка, він же сам мистець Маріян Борачок. Із сторінок „Свободи" читачі довідались, що останніми місяцями виставки творів Северина Борачка відбувались у Торонті та Боффало.

Сьогодні маємо змогу поінформувати зацікавлених українським мистецтвом людей, що в найближчому часі чергові виставки творчих надбань Северина Борачка відбудуться у днях від 16-го до 24-го травня б. р. старанням місцевих прихильників українського мистецтва. Про місце виставки мешканці Клівленду довідаються найближчими днями з окремих повідомлень.

29-го травня б. р. ця сама виставка розпочнеться у місті Дітройті у приміщеннях Культурного Громадського Клюбу при вулиці Карпентер, який займається її влаштуванням. У день відкриття виставки слово про Северина Борачка та його творчий шлях виголосить відомий мистець Едвард Козак.

Виставка творів Северина Борачка відвідає у днях 12 - 13 - 14-го червня теж і місто Чикаґо. Відбуватиметься вона там у залі „Левів". Підготовчими працями для влаштування виставки займається заслужений місцевий громадський діяч п. Остап Гарасовський. Він же підчас відкриття виставки виголосить слово про мистця.

Цією дорогою звертаємось до громадян Клівленду, Дітройту і Чикаґо з закликом використати нагоду та громадно відвідати виставку мистецьких праць одного з сеньйорів українського мистецтва Северина Борачка. Нагородою за ваш труд буде справжня культурна насолода і гордість з того, що належите до народу, який у найважчих хвилинах своєї історії, видає з своїх рядів досить непересічних талантів, одним з кращих представників яких, є на мистецькому відтинку Северин Борачок

І. Ч.

Василь Авраменко в Европі

Наприкінці минулого року українська еміграція в Европі мала несподівану нагоду ближче зазнайомитися з нашим славним балетмайстром, директором хореографічної Академії в Голливуді і фільмовим продуцентом Василем Авраменком, який знов завітав до старого континенту, щоб трохи розворушити тут українське танечне мистецтво.

Ці відвідини заслуженого маестра щасливо збіглися з півстолітнім ювілеєм його першої школи українських народніх танків, яка була ним зорганізована в каліському військовому таборі, а також з його власним ювілеєм 75 років життя.

Щодо школи, то немає жадних сумнівів, що вона дійсно була створена півстоліття тому, але, що торкається її творця, то зустрівшися з ним, тяжко вірити, що він має дійсно такий високий вік. Ні роки, що вже тягнуться за ним безконечним шнуром, ні численні нещасні випадки, ні, навіть злидні, яких він таки не уникнув під час своєї довгої артистичної кар'єри, все це ані трохи не вгамувало його подивугідної енергії, ні його фантастичної працездатности, ні його невгнучого патріотизму. Пригадується, як в перші дні большевицької окупації Кам'янця, в 1920 році, коли в міському театрі хор заспівав „Заповіт", він голосно вигукнув „струнко" таким тоном, що всі червоноармійці старшини та генерали, що були порозвалювались в льожах, як один скочили на рівні ноги і стояли непорушно, аж до кінця співу. Несподіванка була така, що навіть чекістам заціпило і інцидент залишився без жадних наслідків. Через півстоліття европейські українські еміґранти пізнали в ньому такі самі ціхи, якими він визначався замолоду.

Дійсно, за короткий час свого побуту в Европі, подорожуючи 3-ю клясою і найбільш в нічних потягах і, возячи з собою тяжку кіноарматуру і фільми, маестро всиг вже відвідати майже всі столиці Европи, численні великі міста і значну кількість українських осередків. А саме, він вже був, подекуди два і три рази, в Парижі, Римі, Берліні, Штокгольмі, Копенгазі, Відні, Амстердамі, Білгороді, Мюнхені, Гамбурзі, Ліоні, Женеві і в десятках інших містах, де знаходяться бодай нечисленні українські колонії. Повсюди він, з допомогою місцевих земляків, улаштовував Фестивалі, давав лекції танків і висвітлював свої фільми, як вивезені з Америки, так і зроблені в Европі. Зачудовані українські еміґранти побачили, нарешті наочно цілу колекцію народньої ноші різних кутків України, американські українські музеї, величавий фестивал в Метрополітен Опері, Собор у Ватикані, Подорож Кардинала Сліпого по Америці, українські опери і інші документальні чи артистичні фільми, про існування яких в Европі навіть не знали.

При всіх своїх зупинках, маестро одразу ж заходився організувати танкові курси і всюди знаходив бажаючих узяти декілька лекцій, чи то українців, чи то чужинців. При цьому, жадна невдача не охолоджувала його невтомної енерґії, що до пропаґанди його улюбленого мистецтва. Як заля була повна — добре, а коли їх була тільки пара, то він так само ними займався, ніби то їх була ціла сотка.

Українські наукові та професійні об'єднання в Европі належно оцінили діяльність рідкого гостя і він дістав Почесні Грамоти від різних Інституцій, а в тому числі від Українського Вільного Університету, Військового Товариства, Наукового Товариства Шевченка тощо, де читаємо, що „Василь Авраменко перейде до історії не тільки як невтомний організатор танцювальних груп в Західній Україні, ЗСА і Канаді чи як організатор величних танкових фестивалів, але також як автор підручника „Українські танки, музика і стрій", чим він зафіксував назавжди ці три народні мистецтва, які без нього могли так же загинути, як це сталося на наших очах у багатьох народів.

Обертаючися найбільш серед молоді, маестро не забув своїх старих приятелів і товаришів по Визвольній Боротьбі і під час своїх подорожей він відвідав ген. О. Удовиченка в Парижі, полк. М. Чеботарова в Ульмі і І. Карбовського в Берліні, а також автора цих рядків в Женеві. Він не забув і тих, кого вже немає на світі і відвідав могили С. Петлюри і ген. Омеляновича-Павленка — в Парижі, полк. Є. Коновальця в Ротердамі, А. Лівицького, А. Мельника та С. Бандери в Мюнхені, та інших визначних українських діячів, похованих по інших містах. Ця проща робить велику честь його патріотичному почуттю і його характерові.

Перед поворотом до Америки В. Авраменко дбає ще про організацію фільмових фестивалів в Парижі і в Женеві, де вживаються заходи, щоб показати його фільми в славнозвісному палаці колишнього Союзу Народів, який був колискою всіх сучасних Міжнародніх Організацій.

Михайло Єреміїв

Колишній міністер Карпатської України д-р Микола Долинай помер у Празі на 75-му році життя

З Праги наспіла сумна вістка, що видатний державний і суспільно-громадський діяч, д-р Микола Долинай помер 29-го березня 1970, в неділю по обіді. Він кілька тижнів тому перебув тяжку операцію, яка, здавалось, сприяла його здоров'ю, але ослаблене серце (інфаркт) перестало працювати. Його похорон відбувся 4-го квітня. Прощали його жалобна празька українська громада та його чеські приятелі.

Д-р М. Долинай найбільш заслужений на національній ниві лікар Карпатської України. Народився він 22-го липня 1894 в давній марамороській священичій родині, яка в мадярських часах пишалася своїм „руським" родом. Старший його брат о. Петро, — як подавало львівське „Діло" місяця жовтня 1918 р., вітав листом і писав заяву від себе і від інших „угроруських" діячів, (бо не міг приїхати), та став голосом Карпатської України в Українській Національній Раді у Львові. Цей самий о. Петро пізніше приїхав до Америки, був священиком-деканом в Юніонтавні і був одним з провідників оборонців Карпатської України в рр. 1938 - 39. Другий його брат о. Олександер був свідомим українцем в „Подкарпатській Русі".

Микола Долинай по скінченні середніх шкіл записався на медичний Факультет університету в Будапешті. 10-го грудня 1918 він був одним з тих студентів, що на двірці „Келеті Пальоудвор (східній двірець)" причіпляв на груди „угроруським" делеґатам синьожовті відзнаки. Мадярська влада дала тоді дозвіл скликати збори, які мали проголосити льояльність Мадярщині. Однако „угроруські" делеґати були в дійсності карпатські українці і заявили мадярським панам, що народ має на своїй рідній землі рішити, куди йому іти і збори в Будапешті розійшлися, щоб дати місце Всенародньому Конґресові в Хусті 21-го січня 1919.

М. Долинай по одержанні лікарського диплому в Будапешті вернувся на рідну землю, яка тоді вже належала до Чехо-Словаччини як „Автономна Подкарпатська Русь". Він аж до 1938-го року був лікарем в різних функціях в Ужгороді. На початку двадцятих років він став співпрацівником о. директора А. Волошина в Християнській Народній Партії. Під кінець двадцятих років він дістав функцію секретаря „Першої Руської (Української) Центральної Ради" в Ужгороді. В триццятих роках був членом - фахівцем Красвого заступництва в Ужгороді.

За часів влади о. монс. А. Волошина був вибраний послом до Сойму Карп. України 12 лютого 1939, іменований на секретаря четвертого уряду Карп. України та на члена делімітаційної комісії від Карпатської України в Будапешті, де відзначувалися дефінітивні границі, оптації, маєткові справи евакуйованих і т. д. Був він одним з фахівців прем'єра Волошина при віденськім арбітражі.

В незалежній Карпатській Україні був міністром здоров'я і членом „мирової" делеґації до Будапешту в часі боїв з мадярами. Коли побачив, що мадярська влада не визнає жадних прав для карпатських українців, виїхав до Праги і жив там як лікар аж до свого арешту большевиками. В травні 1945 вивезено його до Москви і посаджено до тюрми Лефорт. Большевицький суд його не судив, бо сам слідчий заявив: „Не було за що вас судити". Та трійка тайної поліції „Особового Совещанія", заочно засудила Долиная за „связь с международной буржуазісй" на п'ять літ до „трудово-исправительних" таборів. Долиная вивезено в Тягиль, на Уралі, де в концтаборі працював як лікар.

Року 1950 йому дозволено жити як вільному і по короткім часі дозволено йому вернутися до Праги, де дали йому досить високу пенсію.

Д-р Долинай любив молодь і як лікар ніколи не відмовив помочі учням, без жадного гонорару. Як людина був він тихий, скромний, але при тому палкий в середині душі, що любив Рідний Край і свій народ з глибини свого серця. Осиротив він дружину, родом з Галичини і сина. В.Й.П.

А. Штефан

„Літературна Україна" критикує молодих перекладачів за „архаїстичний словник"

Київ. — У „Літературній Україні" й інших київських виданнях останніми місяцями були опубліковані статті й дописи П. Загребельного, Алли Коваль, Свєтлани Єрмоленко й ін., а в „Літературній Україні" з 7-го квітня й велика стаття Степана Ковганюка, в яких критикується молодих письменників і перекладачів, творців „нової школи" в перекладній літературі. С. Ковганюк стверджує, що „останніми роками в нашій літературі з'явилась когорта здібних перекладачів. Як правило, вони знають по кілька мов і вправно перекладають на українську. Радісне явище! В літературної громадськості виникає законне почуття гордости за появу нових культурних сил, зникає почуття ніяковости за „моноглота", який знав тільки російську мову і з неї перекладав з чужоземних". Але все це сказане на те, щоб виступити з гострою критикою молодих письменників - перекладачів, які створили, пише „Літературна Україна", „так звану „нову школу" в перекладацтві", — формалістичну. Найбільше обвинувачено Леся Герасимчука та Олександра Панасьєва, які переклали роман Ірвінга Стовна „Агонія та екстаза", про Мікель Анджельо. Їх названо „формалістами", які навмисне „протаскують" в українську літературу „слова із словника Грінченка". „Літературна Україна", виступаючи фактично за збіднення мови, в тому й літературної мови українського народу, вважає, що конче треба писати „якор", а не „кітва", бо ж по-російському „якорь", конче „столик" а не можна „бюрко", навіть слово „сутужно" потрапляє під категорію „формалізму". Газета допускає часткове використання українських архаїзмів у творах на історичну тематику, але одночасно гостро критикує згаданих перекладачів, які переклали твір про Мікель Анджельо, використовуючи архаїчний словник. „Літературна Україна" домагається, щоб названі й неназвані молоді перекладачі „виступили" в пресі.

Степан Куропась

ЧИКАҐІВСЬКА ХРОНІКА

Телевізійна Великодна Програма католицької парохії св. Володимира і Ольги 26 квітня була несподіванкою для громади і доказом того, що можна зробити в справі ширення правди про Україну. Американці читати про нас не хочуть, не слухають наших радіових авдицій, але при телевізії сидять молоді і старі і мусять дивитися на те, що бачать. Програмою проводили д-р В. Маркусь і Марта Гарасовська, привіти з приводу Великодня склали парох о. сов. Джулинський і декан православної громади о. Білецький. В програмі взяли участь парохіяльний хор під орудою п. Андрушка, декляматорка Марійка Кліш, сумівки і пластунки зі своїми ґаївками, що їх приготовила Рома Турянська та неперевершені діти Оксана Дикий та Юрко Цепинський.

Окружний Комітет УНСоюзу влаштував обід в пошані до свого предсідника Миколи Олека в Клюбі Коновальця. На імпрезу прибули всі члени Комітету опери Анна Ярославна і всі, які працювали для успіху імпрези. Важко знайти відділових секретарів, які все таки заробляють, деякі навіть кілька тисяч річно, та ще гірше стоїть справа з предсідниками окружних комітетів. Вони мають славу і престиж. Та вони мають видатки, вживають свого авта, яке без бензини не їде. Бути головою Окружного Комітету в Чикаґо — це те саме, що бути амбасадором Америки до Великої Британії, бо видатки є, а платні мало, в нашому випадку — ніякої. Треба бути багатим! Тому теж імпреза була свого роду признанням. На імпрезі були головні урядовці УНСоюзу, крім Т. Шпікули, прибув теж головний касир П. Пуцило.

Пен - Огайо Бовлінґ Турнамент відбувся в суботу 18 квітня в Ембридж, Па. По дорозі зі Скрентону додому вступив і я туди, щоб бачити, як живуть наше „сики" в Пенсильвенії. Програмою турніру займався 161-ий Відділ УНС. Молоді, старші й діти взяли участь в імпрезі, то значить є у наших лемків право наслідства. Хоч назва звучить Пен - Огайо, то ніяких грачів з Огайо не було. З Янґставну прибув п. Волошин з дружиною, яка є головою Окружного Комітету тамже. Головні урядовці Іван Іванчук, голова турніру, гол. касир П. Пуцило і гол. радний невтомний війт громади Ембридж - Аликвипа А. Джула виголосили привіти на бенкеті в парохіяльній залі. Отець Петро Подоляк зачав і закінчив бенкет молитвою, а панове Прокопович, Доновський і Иосиф Надзяк роздали 36 трофеїв, окремо для жінок і доросту. По імпрезі народ заповнив клюбову домівку і, як твердив гол. радний Джула, домівка переповнена щовечора. Ціни смішно малі, але заряд числить на „кількість" продажу, тому може собі позволити на низькі ціни. В громаді існує ще друга українська парохія, яка досі називає себе карпаторосами. Збудували 9 літ тому нову церкву і приходство і вже сплатили 175 тисяч довгу і мають 64 тисячі в банку готівки. Значить і ті лемки на південь від Карпат добрі господарі, мають добрих господинь, бо продажем пирогів - вареників поставили гарний храм Божий. Колись бари сплачували парохіяльні морґеджі, але жінки не любили, що їх чоловіки сидять при барі з патріотичного обов'язку, перебрали провід і на зміну до слова прийшли пироги. Шкода, що русини не з нами!

Товариство Українських Інженерів, влаштувало в клюбі Коновальця виклад д-ра Вол. Міньковича, який вернувся з наукової поїздки до Совєтського Союзу. Доповідач мав на з'їзді у Мінську доповідь про конденсацію пари. Була це всесоюзна конференція на тему передачі тепла, найбільші фабрики цього раду є в Білорусі, скликана Академією Наук. Було 857 доповідей мовами французькою, німецькою, англійською, і російською, української мови не було. 40% доповідачів були жіночого роду. Професори університету є добре платні, бо мають пересічно по 700 рублів місячно, мають гарні вілли, огородників і навіть служниць, влаштовують величаві прийняття. Окремими прозірками доповідач доповнив доповідь. Доповідач найкраще почувався в Києві, який відвідав, але української мови не чув там, а почув аж у Львові. Люди звичайні і партійні, професори, з якими стрічався, володіють українською мовою, але її не вживають. Проф. Мольков — білорусин, який був предсідником з'їзду, білоруської мови не знає — послуговувався „общепонятною" — російською. Є на Україні виклади українською мовою в різних школах, але на перервах на коридорах всюди панує російська мова, щось так, як в наших школах українознавства в Америці.

Про мішані подружжя пишеться багато в нашій пресі, але статті не помагають. Бо пишуть жінки; причиною мішаних подруж є брак національної гордости у хлопців і дівчат. Правдою є, що нема пункту амбіції, але слова „повинно бути" не поможуть! Нема національної гордости і таким підходом до справи подруж ситуації не направимо! Серце не навчити, теж має свою причину, хоч Шевченко не радив кохатися з москалями. З обсервації мішаних подруж в Чикаґо можу ствердити, що причиною мішаних подруж є самі матері. Трапляються українські хлопці, але дівчата, по вказівкам „мамці", відкидають їх, чекають на князя, в найгіршому випадку — лікаря. І на хлопців матері мають вплив! Батьки тут ні при чому. Отже, „мамці" не відганяйте наших хлопців від своїх донь, навпаки, ведіть їх в гущу молодців, на Союзівку зокрема!

Українці, народжені в Америці, не всі вміють читати і писати по українськи. Є деякі, яких дяковчителі навчили грамоти, бо не було шкіл українознавства. Проте та колишня „молодь" нині вже під 60 - тку, читає видання англійською мовою, інтересується Україною, хоч про неї мало знає, бо хто мав її навчити.

В українській книгарні оглядають ці люди українські видання англійською мовою і не знаходять потрібної і зрозумілої для них літератури. короткої історії княжої і козацької доби, а навіть найновішої історії нема.

„З віддалі 50 літ" — нова, цікава, чепурно видана 432 сторінкова книжка появилася в українських книгарнях нашого міста. Михайло Шарик — автор книжки, належить до т. зв. стрілецької еміграції, що прибула до Канади в 20-роках. Був це час економічної скрути в Канаді й Америці, а рівночасно посиленої акції УВО в Польщі. Нова еміграція зазнає в Америці добробуту, часи стрілецької еміграції сюди — це „доба воза і коня", коли треба було жати чи косити пшеницю за 6-ий сніп. Тому варто прочитати про життя тих новітніх запорожців за океаном, які все бажали вернутися на Україну і не діждалися. Варто знати, як будували життя, народні доми, газети, як приймали відпоручників рідного краю, як збирали гроші на народні цілі і визвольну акцію.

Кругольний турнір УНСоюзу відбувся в нас в суботу 2-го травня. Разом 16 дружин з Чикаґо, 6 з Дері і по 3 з Ембридж і Аликвипа взяли участь у змаганнях. Зі змагунами приїхали теж гості. По змаганнях відбувся бенкет з участю 200 людей в Геср Ресторані на Рівер Ровд.

Головний предс. Й. Лисогір, касир Петро Пуцило і головні радні Тарас Шпікула, Мирон Куропась і Андрій Джула взяли участь в імпрезі. Гол. контролер Іван Іванчук та гол. радна Гелен Олек, як члени Спортового Комітету УНСоюзу, проводили програмою і роздачею трофеїв. В п'ятницю перед змаганнями чикаґівська громада приймала гостей з Пенсилвенії окремим обідом в парохіяльній залі св. Иосифа. Парох о. Шарий взяв участь в обох імпрезах.

Союзове весілля в родині головного касира Петра Пуцила відбулося 4-го квітня. Дочка Іванна вийшла заміж за Джералда Мей. Церковних церемоній в переповненій катедрі св. Миколая довершив парох церкви св. Богородиці о. ігумен Феціца ЧСВВ. Весільне приняття з участю 400 гостей відбулося в залі Шато Роял. На весілля приїхав гол. предс. УНСоюзу п. Лисогір з дружиною,

ГОЛОВНА УПРАВА И ПРЕДСТАВНИКИ ВІДДІЛІВ НА XIV ДЕЛЕГАТСЬКОМУ З'ЇЗДІ ЦЕНТРАЛІ ОУА „САМОПОМІЧ" В НЮ ЙОРКУ, 11-го КВІТНЯ 1970 РОКУ.

1. ряд сидять (зліва): Лев Пришляк, інж. Іван Гурик, д-р Іван Олексишин, мґр Роман Гуглевич, проф. Богдан Стефанович, рэдн. Богдан Ластовецький, мґр Евген Лозинський, Степан Спринський, д-р Василь Палідвор, інж. Дмитро Григорчук, пані Ольга Заячківська, Степан Щуровський, п-ні Захаріясевич, Микола Захаріясевич, інж. Роман Білинський, Евстахій Манацький. 2. ряд стоять (зліва): проф. Михайло Цяпюз, Іван Ґалик, д-р Богдан Старух, проф. Михайло Лисогір, Ярослав Косановський, п-ні Емілія Козіцька, інж. Мирон Пінковський, п-ні Лідія Ластовецька, Франц Колодій, п-ні Осипа Лень, Іван Коцур, д-р Михайло Логаза, Теофіль Цішкевич, сотник Юрій Кононів, Роман Войтович; 3 ряд (зліва): Зенон Федорович, мґр Володимир Яців, М. Косарчин, інж. Роман Раковський, М. Хитра, д-р П. Кобзар, М. Ковальчин, Я. Петрик, Р. Беднарський, М. Куриляк, д-р І. Скальчук, д-р В. Савчак, П. І. Галій.

Загальні Збори Окружної Ради СУА в Ню Йорку

Загальні Збори Окружної Ради Союзу Українок відбулись 15-го березня в пластовім Домі при Другій авеню. Збори отворила п-і Оксана Рак, привітом присутніх. По молитві, одн охвилинною мовчанкою віддано пошану померлим членкам нашої Округи.

До президії обрані: предсідниця, мґр Іванна Рожанковська, заступ. — мґр. Ірена Падох, секр. — п-і Михайлина Баран і п-і Ірена Печко.

Пані Оксана Рак здала звіт з діяльности О. Р. О. Р. має 20 відділів, в яких є 608 членок. При О. Р. існує Гурток Книголюбів під проводом п-і Наталі Чапленко, культ - освіт. реф. Централі. Існують два дитячі садочки, які веде п-і Марія Михайлів. В часі року зорганізовано чотири нові відділи: 103, 104, 105 і 106. О. Рада відбула імпрези: Зустріч з письменницями, Прогульку до Музею в Стемфорді, і Вишивані Вечерниці. О. Рада взяла активну участь в акції допомоги поводянам, українським жертвам землетрусу в Югославії і в збірці на акцію „Церква в потребі". О. Рада є членом Об'єднаного Комітету, висилала делеґатки на з'їзд СФУЖО, і з'їзд УКК. Бере активну участь в громадянськім житті нашої Метрополії. Всі імпрези О. Ради були удачні. В останнім році зроблено великий крок вперед в ділянці Сусп. Опіки, яку веде п-і Олена Процюк. Відділи свої письменні звіти віддали президії. На підставі звітів з відділів, треба ствердити, що їх праця різногранна, деякі відділи влаштовують виставки, зустрічі, інші провадять дитячі садочки, ще інші влаштовують семінари. Є відділи зі старшими членами, яких праця доволі обмежена з огляду на число і вік членства.

Звіт контролі з праці і фінансів О. Ради здала голова Контрольної Комісії, п-і Марія Карпевич. Всі книжки і залучники знайдено в порядку. Після звітів відбулась дискусія, в якій забирали слово пані: М. Савчак, А. Курилас, І. Бенцал, І. Падох, М. Демидчук та інші. По дискусії гол. Контролі п-і М. Карпевич дала внесок на прийняття звітів і уділення вотум довір'я, що перейшло одноголосно.

В зборах взяла участь голова Централі інж. Стефанія Пушкар, яка привітала з'їзд від Централі. Крім неї, привіт О. Раді зложив п. Павло Дорожинський від Пласту, який в своєму привіті зазначив, що О. Рада, це перша жіноча організація, яка відбуває свої збори в новім Пластовім Домі. В пополудневій сесії відбувся панель заходами членок 83 відділу п. з. „Проблема молодечих відділів". Участь в панелі брали пані: Зоряна Галів, Ніна Січинська і Варка Бачинська. Модераторкою була п-і Марта Ярош. В дискусії забирали слово: пані: інж. С. Пушкар, мґр І. Падох, мґр І. Рожанковська, О. Рак, М. Демидчук, п-і Даниленко, І. Бенцаль та інші.

На внесок п-і О. Рак ухвалено такі пожертви з каси: на Музей СУА — 100 дол., на Пластовий Дім в Ню Йорку — 100 дол. Під кінець зборів вручено китицю рож п-і О. Рак, як доказ гарної співпраці з усіми членками О. Р. на протязі чотирьох років.

До Упрови Окружної Ради на слідуючу каденцію ввійшли: голова — мґр. Іванна Рожанковська, заст. Олена Гентиш і Розалія Полчі, секр. — Олександра Кіршак і Марія Савчак, скарбничка — Галина Гошовська, референтки: організаційна — Ольга Літепло і Стефанія Курис, культ-освітня — Анна Сливка, імпрезова — Марія Стефанишин і Евгенія Чума, виховна — Михайлина Баран і Зоя Турчин, Зв'язкові — Іванна Бенцаль і Леся Бервецька, сусп. опіка — Олена Процюк, пресова — Марія Демидчук і Софія Котик, господарча — Катруся Папуга, Люба Раковська і Ольга Гірна. Вільні члени: Ірена Печко, Ростислава Яхницька, Мирослава Чубата, Розалія Федьків, Марія Гарасимів, Оксана Ленеця, Ірена Скочдопол і Марія Сливка.

Контрольна Комісія: Оксана Рак — голова, члени: Марія Карпевич, Надя Кух, Анна Кізима і п-і Мідяна. Після відспівання гимну СУА новообрана голова п-і І. Рожанковська подякувала членам президії за поміч у веденні зборів і всім присутнім за вибір та закрила збори.

Марія Демидчук
прес. рефер О. Ради

Відбувся український концерт у Римі

Рим. — У рямцях „Концертів 1970 р." в залі Барроміні в Римі відбувся успішний концерт українських релігійних і народних пісень у виконанні Сестер Служебниць Непорочного Зачаття. При фортепіяні був проф. Рате Фурляна. Концерт підготувала видатна українська оперова солістка Таня Ара Шуфлин, яка, до речі, постійно цікавиться долею нової української опери „Незабудька", переданої до Риму з України, для виконання в римській опері. Проф. Рате Фурляна на вступі розповів італійською мовою про пісенну українську скарбницю, а дириґентка п-і Таня Ара Шуфлин перед кожною піснею подавала її зміст в італійській мові. Всіх пісень виконано 17. На концерті були присутні багато видатних особистостей, між ними: Архиєпископ Маріо Бріні — Секретар Свящ. Конґреґації для Східніх Церков, Архиєпископ, Апостольський Візитатор Іван Бучко, о. монс. Антоніо Інночевті — Апостольський Нунцій Параґваю та ін.

Комунікат-вияснення Управи Відділу ОУА „Самопоміч" у Філядельфії

В щоденнику „Свобода", ч. 75, з 2-го травня 1970 р. появилося платне оголошення про Загальні Збори Відділу ОУА „Самопоміч" в Філядельфії, за підписом Управи Відділу „Самопоміч" у Філядельфії.

У зв'язку з цим оголошенням Управа Відділу ОУА „Самопоміч" у Філядельфії стверджує слідуюче:

1. Вище згадане оголошення не було подане до щоденника „Свобода" Управою нашого Відділу, ані Управа Відділу нікого не уповажнювала таке оголошення поміщувати.

2. Автори згаданого оголошення зловжили назви Відділу, за що будуть потягнені Управою Відділу до судової відповідальности.

3. Подаємо до відома членам нашого Відділу й загалу українського громадянства, що представники поодиноких відділів ОУА „Самопоміч" в ЗСА на Загальному З'їзді Делеґатів, який відбувся в Ню Йорку 11-го квітня 1970 р., по вислуханні змісту рішення Головної Управи ОУА „Самопоміч" з 19-го червня 1969 р. в справі передачі діловодства, фінансових розрахунків і майна членами бувшої Управи Відділу нововибраній Управі і постанови Головного Товариського Суду з 24-го жовтня 1969 року та вияснень в цій справі делеґатів нашого Відділу, рішили, що члени бувшої Управи Відділу є зобов'язані передати все діловодство діючій Управі Відділу найдальше до 30-го квітня 1970 року.

4. Цієї постанови Загального З'їзду Делеґатів, на якому в характері обсерватора був приявний також бувший голова Відділу п. Микола Вайда, досі, себто до 4-го травня 1970 року, бувші члени управи відділу не виконали.

5. Управа Відділу, по вичерпанні всіх можливостей нашого громадського правопорядку, вирішила на засіданні 4-го травня 1970 року справу передачі діловодства, фінансових розрахунків і майна Відділу передати на розгляд судовим властям.

За Управу Відділу ОУА „Самопоміч" у Філядельфії: проф. д-р Іван Олексишин, голова; мґр. Володимир Яців, заст. голови; Роман Беднарський, секретар; Іван Шаран, скарбник.

Нарешті таки появилося нове число „Екрану"

Повних десять літ важкого змагу Видавництва „Екран" удержати журнал при житті з його тритисячним накладом не увінчався успіхом. Ледве половину коштів друку і поштових оплат можна було з важким трудом зібрати. Другу половину витрат покривали симпатики „Екрану" й спонзори. Редакційні й адміністраційні роботи виконувано безкоштовно. Також співробітники працювали на громадській базі.

Останнє число появилося сім місяців тому. Ми вже були рішені припинити появу журнала, однак, на прохання багатьох читачів, симпатиків та співробітників, мусимо зробити ще одну спробу продовжувати видавання журнала. Прихильники запропонували підвищити ціну до одного доляра від числа, щоб урятувати його існування.

На складі маємо ще багато старих чисел, з цінними ілюстрованими матеріялами. Можна їх набути по давній ціні 50 ц.

Наші вияснення на негодування деяких читачів на несвоєчасну появу журнала зовсім оправдані. Та ми не в силі цьому лихові зарядити без фінансової допомоги нашого громадянства, чи то при помочі збільшення числа передплатників і читачів, пожертв на пресовий фонд, хоча б частинного оплачування кліш, поміщування різдвяних і великодних святочних побажань, оголошень, весільних світлин і з принять.

Також перепрошуємо наших співробітників, проводи студентських Т-в, проводи політичних та громадських організацій, отців парохів, школи, спортові, хорові і мистецькі Т-ва та драматичні гуртки за часте непоміщування їхніх присланих до редакції ілюстрованих матеріялів. Це також спричинене виключно браком фінансових засобів. Ми не одержуємо ніякої фінансової підтримки ні від наших фінансових, політичних, громадських чи церковних установ. Вся наша фінансова база спирається на добрій волі і жертвенності наших читачів, симпатиків та спонзорів.

Журнал призначений у великій мірі для молоді, українознавчих шкіл і молодечих та студентських організацій, а зокрема для родин, що проживають в зовсім чужих середовищах. Тому поміщуємо багато ілюстрованих матеріялів з праці нашої молоді, шкіл, мистецьких Т-в, які формують національну свідомість та служать для інформації чужинців про Україну.

Найновіше число „Екрану" багате на ілюстрації та актуальні матеріяли про Котляревського, Шевченка, про голод в Україні і Біяфрі, про ген. Р. Чупринку - Шухевича, Діфенбейкера, про великих „гуманістів" Леніна, Сталіна та Гітлера, про „Могутню, Суверенну Україну" Корнійчука, про АБН, про Симоненка, ген. Григоренка, візиту „Митрополита" Нікодима у Ватикані, про церковні торжества у Філядельфії, сумівські табори в Англії, про візантійський хор і Фонд ім. Франка в Чикаґо. Є також і шкільні вісті про Малу семінарію в Римі, про Рідну школу в Мюнхені і в Чикаґо. Є інформації з Відня і Юґославії та про ювілей журнала „Лис Микита". Все з ілюстраціями — Купіть це число для себе і для вашого приятеля американця чи канадійця. Якщо Вам зміст не сподобається, то можете його повернути. Гроші Вам повернемо. Адрес Видавництва є:

2102 W. Chicago Ave.,
Chicago, Ill. 60622 ("Ekran")

Потребуємо кольпортері в в різних місцевостях. Платимо 20% провізії від проданого числа.

За Видавництво „Екран"
Адам Антонович

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА, Ч. 10

К. Корралес, Бруклин	$ 10.00	В. Коваліншин, Дірборн	2.00
Д-р І. Смаль, Дітройт	10.00	Б. Козак, Гартфорд	2.00
А. Соколовська, Матаван	8.00	У. Коротко, Бінґгемтон	2.00
Д-р В. Галан, Вайнкот	7.00	Ю. Костецька, Ґрейт Кіллс	2.00
М. Різник, Чикаґо	7.00	Р. Лесів, Вудбайн	2.00
М. Тахтауль, Карпентерсвілл	7.00	І. Макар, Бруклин	2.00
О. Целевичева, Асторія	5.20	С. Максимяк, Кліфсайд	2.00
А. Герман, Мейвуд	5.00	М. Мельничук, Філядельфія	2.00
І. Гута, Трой	5.00	Ю. Навроцький, Квінс Віллedж	2.00
М. Козарійчук, Чикаґо	4.00	Н. Назар, Бруклин	2.00
Д-р Т. Новосівський Сен Антоніо	4.00	Б. Олешчак, Реджіна	2.00
Л. Храплива, Ню Йорк	4.00	В. Остапенко, Бріджпорт	2.00
М. Брожина, Ню Йорк	3.00	І. Педенко, Форт Вейн	2.00
Р. Гарас, Бетлегем	3.00	З. Пелешенко, Мюнстер	2.00
А. Старовецька-Гришко, Ленкастер	3.00	В. Пилипів, Чикаґо	2.00
І. Генеґа, Линбрук	3.00	П. Рева, Савт Дірфілд	2.00
І. Ґерелюк, Монтреаль	3.00	П. Сиротюк, Трентон	2.00
М. Дудар, Дітройт	3.00	В. Сохоцький, Рочестер	2.00
о. Т. Дурбак, Акрон	3.00	В. Старожитник, Норт Бранcвік	2.00
Д-р Р. Заплітний, Беттл Крік	3.00	П. Сташків, Ровей	2.00
М. Крохмаль, Нейлсвілл	3.00	І. Фаль, Монессен	2.00
М. Куземка, Лонґ Айленд Ситі	3.00	А. Холевка, Беллвю	2.00
М. Курман, Філядельфія	3.00	И. Чайковський, Вотерфорд	2.00
В. Миколинський, Монтреаль	3.00	А. Чопик, Матталан	2.00
В. Реновець, Савт Плейнфілд	3.00	Д. Шмагала, Клівленд	2.00
Н. Стешин, Флашінґ	3.00	С. Щеплоцький, Лорейн	2.00
В. Чуйко, Ровм	3.00	В. Юрків, Ґарфілд	2.00
А. Яріш, Рочестер	3.00	Т. Янчак, Клівленд	2.00
С. М. Шереґ, Бруклин	2.32	М. Балко, Вілкс Бер	1.00
Д-р В. Білецький, Толмедж	2.00	Б. Білоус, Чикаґо	1.00
В. Буцяк, Ню Йорк	2.00	О. Білоус, Бронкс	1.00
І. Вацук, Дірборн	2.00	М. Бойко, Ірвінґтон	1.00
Р. Волошин, Філядельфія	2.00	М. Грицик, Дітройт	1.00
М. Гавриляк, Клівленд	2.00	П. Ґадач, Філядельфія	1.00
Ю. Ганкевич, Ню Йорк	2.00	М. Дереш, Ірвінґтон	1.00
А. Глушко, Ню Йорк	2.00	Б. Корицький, Чикаґо	1.00
І. Городиський, Бронкс	2.00	Д. Коник, Ст. Кетринс	1.00
І. Грещак, Ст. Пол	2.00	А. Лихолат, Балтимор	1.00
А. Гусар, Рочестер	2.00	Ю. Луценко, Бруклин	1.00
С. Ґерловський, Філядельфія	2.00	Я. Мілавський, Лонґ Айленд Ситі	1.00
А. Ґула, Торонто	2.00	А. Орел, Бруклин	1.00
С. Ґула, Торонто	2.00	В. Пасічник, Дітройт	1.00
Д-р Р. Дзюбик, Чикаґо	2.00	І. Пиртко, Філядельфія	1.00
Г. Добровольський, Омага	2.00	М. Прибильський, Озон Парк	1.00
А. Дончак, Френвілл	2.00	Л. Ратич, Едісон	1.00
М. Еліів, Ню Йорк	2.00	Г. Рабожін, Ст. Пол	1.00
І. Журак, Вудгейвен	2.00	П. Саґаль, Гантер	1.00
М. Зін, Філядельфія	2.00	М. Сосяк, Йонкерс	1.00
М. Кіт, Джамайка	2.00	И. Ткач, Сиракюз	1.00
		О. Урбанський, Парма	1.00
		І. Яковенко, Ютика	1.00

ЛИСТА, Ч. 11.

Д. Смерека, Порт Вус	$ 17.00	В. Нищий, Іст Ст. Луїс	2.00
Д-р В. Базюк, Бруксайд	8.00	М. Осадчук, Маямі	2.00
С. Крижанівський, Бруклин	7.00	І. Островка, Юніон	2.00
С. Петричка, Чикаґо	7.00	С. Патронік, Алтуна	2.00
В. Болонка, Честер	5.00	В. Пешок, Сеймоур	2.00
Р. Бровар, Ґері	5.00	М. Петрига, Іст Меов	2.00
Я. Кравчук, Парма	5.00	І. Підлок, Вест Варвік	2.00
А. Крупська, Асторія	5.00	Р. Поголек, Вінтер Парк	2.00
Т. Наконечний, Ню Йорк	5.00	М. Попик, Бруклин	2.00
Д-р С. Тимків, Сейлісбури	5.00	П. Попович, С. Веймоут	2.00
О. Касюхнич, Ванкувер	4.25	Я. Пришляк, Монтреаль	2.00
О. Держко, Еддісон	3.00	Ю. Проктор, Ровсдейл	2.00
І. Книгницький, Філядельфія	3.00	М. Рудик, Асторія	2.00
М. Медвідь, Нюарк	3.00	В. Стахів, Джамайка	2.00
В. Мельничин, Джорджтавн	3.00	М. Сроковська, Ню Йорк	2.00
Х. Павлик, Асторія	3.00	Б. Стрик, Йонкерс	2.00
М. Полатайко, Піттсбурґ	3.00	І. Тромса, Бріджпорт	2.00
Р. Тепок, Форт Вілліям	3.00	І. Федун, Іст Орандж	2.00
Г. Турчак, Фенікcвілл	3.00	М. Фещак, Філядельфія	2.00
Я. Яблонський, Монтреаль	3.00	М. Шумило, Лексинґтон	2.00
Л. Балук, Озон Парк	2.00	С. Хомяк, Чикаґо	2.00
Е. Біленький, Бруклин	2.00	І. Юрків, Геммонд	2.00
И. Бзенко, Чикаґо	2.00	А. Цвях, Асторія	1.20
В. Бучацький, Клівленд	2.00	Ю. Варащик, Воррен	1.00
В. Ворох, Ню Йорк	2.00	Ю. Бідочка, Судбури	1.00
А. Гончарик, Гартфорд	2.00	І. Боресюк, Інтернешенел Фолс	1.00
Ю. Гнат, Ірвінґтон	2.00	С. Буртницький, Чикаґо	1.00
К. Грицишин, Брентфорд	2.00	О. Буцяк, Менчестер	1.00
Ф. Гурин, Пассейк	2.00	В. Вальків, Монтреаль	1.00
С. Ґебуза, Шелтон	2.00	М. Винник, Віндсор	1.00
Я. Данилюк, Рарітан	2.00	Р. Возняк, Ст. Луїс	1.00
М. Дрозд, Піттсбурґ	2.00	В. Губчак, Чикаґо	1.00
А. Дяків, Каноґа	2.00	М. Єдліцький, Чикаґо	1.00
В. Іванис, Торонто	2.00	Н. Капліч, Фенікс	1.00
О. Казановський, Ст. Кетринс	2.00	В. Качур, Гартфорд	1.00
Д-р І. Карапінка, Ірвінґтон	2.00	Г. Коваль, Бріджпорт,	1.00
В. Кардащук, Чикаґо	2.00	С. Коцюба, Денвер	1.00
П. Кізел Дірборн	2.00	М. Левицька, Мейплвуд	1.00
І. Ковалькевич, Голіок	2.00	П. Мазур, Пассайк	1.00
М. Ковбаснюк, Сиракюз	2.00	Н. Найда, Честер	1.00
А. Корбяк, Гемтремк	2.00	В. Пастушок, Честер	1.00
О. Коротко АРО, Н. Й.	2.00	Р. Пристай, Рочестер	1.00
П. Левенець, Асторія	2.00	В. Романцьо, Бруклин	1.00
П. Лещишин, Рочестер	2.00	І. Садовий, Елкгарт	1.00
І. Лівчанин, Ню Йорк	2.00	В. Сімянцев, Вашінґтон	1.00
А. Лісікевич, Воррен	2.00	А. Стахнів, Сіклервілл	1.00
Е. Людкевич, Монровія	2.00	М. Стецура, Нюарк	1.00
М. З. МекКачен, Нешвілл	2.00	Г. Токе, Монтреаль	1.00
С. Мотрович, Акрон	2.00	К. Тутка, Тейлор	1.00
		М. Хитра, Елизабет	1.00
		М. Шандрук, Філядельфія	1.00

У Канаді створено „Комуністичну спілку молоді Канади"

На відзначення 100-ліття з часу народження Леніна та використовуючи „назрілі можливості", комуністична партія в Канаді створила 30 березня нову комуністичну організацію, під назвою „Комуністична спілка молоді Канади", КСМК. Головою комсомольців у Канаді призначено, в ролі генерального секретаря, Чарлза Мекфеддена. Повідомлення про створення комсомольської спілки в Канаді надрукувала вся совєтська преса, в тому й московська „Комсомольська правда" з 31 березня. Установчий з'їзд КСМК відбувся в Торонті. Про найголовніші завдання комсомольської спілки в Канаді сказав її провідник: „Найголовнішим завданням канадійських комсомольців, як це визначив з'їзд, є глибоке вивчення марксо-ленінської теорії, поширення ленінського вчення серед широких прошарків студентів та робітничої молоді. Особливий натиск у праці канадійських комсомольців буде покладений на роботу між молоддю на фабриках і заводах та втягнення її в лави комуністичної спілки". Сказано також, що з тактичних міркувань „канадійські комсомольці будуть змагатись за створення єдиного фронту, який об'єднуватиме всі демократичні і прогресивні організації". Минулого року за рішенням проводу комуністичної партії в ЗСА була створена така ж „Комуністична Спілка американської молоді", і совєтська преса інформувала читачів, що вже й у Америці є комсомол.

В ІЗРАЇЛІ ВІДСВЯТКОВАНО 22-річчя своєї державности. В Єрусалимі відбулась коротка військова парада, але, зрештою, всі крамниці були відчинені й не було дуже радісного настрою, бо ізраїльці здають собі справу з їх загрозливої ситуації.

ЗАХІДНЯ НІМЕЧЧИНА ТАКОЖ КРИТИКУЄ інтервенцію ЗСА в Камбоджі: її міністром закордонних справ є тепер соціяліст Гельмут Шмідт. Але він заявився за новою міжнародною конференцією для справи замирення у Південній Азії, чого хочуть також ЗСА.

РОЗМОВА З ЮЛІЯНОМ КОЛЕСАРЕМ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

Юліян Колесар „Птиці з райського саду"

внутрішні, духові переживання, уяву, стремління? „Своє мистецтво, — каже він, — базую на внутрішніх почуваннях, на фантазії і уяві, хочу в ньому проявити свою душу та серце. Це немовби поезія — лірика. Інколи замало ще малювати, хочеться до цього написати поезію, а якби вмів, то й скомпонувати музику".

І справді, до деяких картин Юліян Колесар творить поезії. Зрештою, не тільки до картин, бо, незалежно від образотворчого мистецтва, він поет. Недавно появилась у Бачці збірка його поезій „Коліска слункова", очевидно, як і всі його писання, власного бачванського говіркою.

„На силу нічого не можна створити. Минають не раз цілі тижні, коли не можу працювати. Але це буває не часто. Звичайно працюю 16 годин на добу, і цього мені мало. Коли втомлять барви, тоді роблю графіки, рисую. Інколи в міру праці постають щораз нові елементи, для яких нема місця, формат стає замалим, хочеться все побільшувати його, поширювати. Що більше працюю, то приходять все нові ідеї, які прямо не встигаю реалізувати. Стільки назбиралося для реалізації за час, коли жив у Югославії! Америка дала мені такі можливості, такі умовини праці, що за ці два роки перебування тут я зміг зробити більше ніж за двадцять років у Югославії.

Юліян Колесар не почуває себе на цьому континенті емігрантом, але й не втратив він почуття органічного зв'язку з рідною Бачкою та своїм народом. Це — одна з прикмет, які можуть дивувати, а то й імпонувати. Як же бо часто або остаємося вічними, хворими душею емігрантами, або відмовляємося від усього рідного в переконанні, що це ніби улегшить на пристосування до країни нашого нового поселення.

На деяких новіших картинах підписується Юліян Колесар псевдонімом „Русин" або „Рутен". Що спричинило вибір такого псевдоніму?

„Публіка звертає увагу на притаманні картинам мотиви та кольорит, зачерпнуті, як сказано, із середовища, у якому мистець ріс. Роблять, отже, висновок, що він — „рашен". У замітках, критиках зустрічаються різні неправдиві вістки. То „уродженець у Сербії або в Югославії", то кольори „балканські і т. п.

„Якби мої картини не мали такого виразного народного характеру, — каже Колесар, — не треба було б підписом підкреслювати, до якого народу я належу. В Америці хочу почувати себе вдома, тут знайшов перспективи для своєї творчої праці. Але нема причини, щоб я втратив своє національне ім'я. Це ім'я предки віками носили, шанували й охороняли. Може колись назва „русин" бала синонімом убожества, а на моїх картинах нехай воно буде образом багатства широкої руської - української, а то й слов'янської душі.

ВІСТІ З ТОРОНТА

ПАНІ КОГУСЬКА В ТОРОНТІ. Користаючи з нагоди зборів етнічної преси в нашому місті, тут гостила визначна суспільно - громадська діячка, редакторка журналу „Промінь" з Вінніпегу, голова Центрального Українського Шкільництва при КУК. Крім участи у зборах етнічної преси пані Когуська відбула зустріч з директорами рідних шкіл Торонта, взяла участь у зборах Союзу Українок та відвідала Українську Школу при катедрі св. Володимира при вул. Бетгурст. Повертаючись до Вінніпегу, пані Когуська залишила тут багато цінних і корисних думок, зокрема про наше рідне шкільництво.

ІНФОРМАЦІЙНА НАРАДА. Старанням Головної Управи БУК відбулася 1-го травня о год. 8-ій вечором у залі церкви св. Покрови інформативна нарада Головних Управ організацій, які діють в Торонті. Участь в нараді взяли представники Головних Управ організацій: УНО, ЛВУ, ПЛАСТ, СУМ, Братства 1-ї УДивізії УНА, НТШ, УТТК, БУК, Епархіяльна Управа БУК, Централя УК, та ред. В. Левицький від „Нового Шляху". Темою нарад було обговорення координації й активізації дії за Український Католицький Патріярхат. Нарада була під кожним оглядом потрібна й корисна, дала змогу обговорити цілий ряд справ. Учасники наради висловили вдоволення та з побажаннями, щоб такі наради відбувалися частіше.

УСПІХ УЧНЯ. Богдан Мартинюк, учень 11-ої кляси середньої школи в західньому Торонті, одержав шкільну стипендію в сумі 5,000 дол. на закінчення 12 і 13 кляс в коледжі св. Доната у південній Валії. В цьому коледжі вчаться тільки найздібніші учні з різних країн і національностей. Богдан здобув найвищі оцінки (90.7) в англійській школі та закінчив Рідну Школу ім. Т. Шевченка в Етобіко, тепер є студентом 4-го курсу українознавства ім. Т. Шевченка та активним членом СУМ. Батьки успішного учня П-во Мартинюки є активними членами організацій ВФ.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ КУК. 29-го квітня о год. 8-ій вечором в залі Українського Народного Дому при вул. Липинкатт відбулися річні загальні збори відділу КУК. Зборами проводив інж. П. Бубела, секретарював п. П. Харидчак. Участь у зборах взяли представники всіх складових організацій та гості. По звітах, діловій дискусії та уділенню абсолюторії уступаючій управі, одноголосно обрано нову управу, яку і надалі очолив визначний суспільно-громадський і політичний діяч д-р О. Бойко. До складу нової управи запрошено цілий ряд молодих наших професіоналістів, що напевно пожвавить діяльність і активність нашої координаційної установи.

НАРАДИ ДИРЕКТОРІВ ШКІЛ. В понеділок, 13 квітня ц. р. в школі Святомиколаївської Церкви при вул. Белвудє відбулися наради директорів шкіл Торонта. Нарадами проводив дир. В Волицький — голова Координаційного Шкільного Комітету КУК. На порядку нарад обговорено Програми навчання, звітування інспекторів шкіл. Після обміну думок однодушно принято проєкт СКВУ про уведення семирічної системи у Рідних Школах. П. Я. Козловський представив опрацьований проєкт програм навчання Рідних Шкіл і Курсів Українознавства. Під кінець нарад інспектори шкіл: п.п. В. Волицький, І. Боднарчук і пані Кінасевич звітували про свої спостереження під час відвідування наших Рідних Шкіл в терені і Торонті. Нарада директорів шкіл була надзвичайно успішна.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ „ГОМОНУ УКРАЇНИ". В суботу 18 квітня відбулися в приміщенні Дому „Просвіти" Загальні Збори уділовців Видавничої Спілки „Гомін України". Зборами проводила Президія в складі проф. О. Кушнір — голова, і ред. В. Солонинка — секретар. Звіт головного директора проф. О. Кушніра показав черговий зріст Видавництва. Завдяки допомозі і піддержці ВФ та численних друзів і приятелів Видавництво успішно поборює всі труднощі, з якими щораз більше зустрічається вся українська та етнічна преса. Папір, кошти праці, поштові оплати неспівмірно зросли в порівнанні до спроможностей, але завдяки згаданій допомозі Видавництво росте і розвивається, видаючи тижневик „Гомін України" і цілий ряд книжок, та виконує різні друкарські роботи. По Редакційному звіті ред. В. Солонинки і діловій дискусії ухвалено на пропозицію Контрольної Комісії, за яку звітував п. І. Бойко, абсолюторію Дирекції. Нову Дирекцію Видавництва одноголосно обрано в складі: проф. О. Кушнір — головний директо, д-р Р. Малащук, мгр. Г. Буйняк, інж. М. Барабаш, д-р Б. Стебельський — члени Дирекції. Контрольна Комісія: ред. І. Вараниця, І. Бойко, М. Карпій.

СПІЛЬНІ СВЯЧЕННЯ. Вже увійшло у традицію, що неділя Томина немов призначена на спільне свячене, яке влаштовують в нас майже всі парохії і національні організації. В цьому році відбулися чисельні спільні обіди в Святомиколаївській парохії, в парохії св. Покрови, в церкві Пресвятої Євхаристії на Східньому Торонті, та у всіх інших наших католицьких і православних парохіях. Спільне свячене для своїх членів щороку влаштовують молодіжні організації як: Пласт, СУМ, СУМК, ОДУМ й інші. Організація Українок Канади і всі інші жіночі організації як ЛУКЖ, ОЖ, ЛВУ, СУ, щиро і по старому нашому традиційному звичаї гостять своїх членів та всіх учасників.

В. Дідюк

Найвищий Суд ЗСА підтримує право Церков на звільнення від оподаткування

Вашингтон. — Найвищий Суд ЗСА більшістю 7-ох голосів проти 1-го (судді Вілляма О. Даґлеса) відкинув апеляцію адвоката Фредеріка Волца з Ню Йорку і затвердив рішення суду нижчої інстанції, згідно з яким Церкви мають право на те, що б не платити прибуткових податків від тих церковних посілостей і маєтків, які служать тільки чисто релігійним цілям. Апеляцію вносив адвокат Волц, який купив собі площу на острові Стетен під Ню Йорком і мусів заплатити від неї маленький податок 5.24 доляра річно, хоч не мав із неї жадного прибутку. Він твердить, що цей податок був би менший, коли б Церкви платили податки від свого майна. Найвищий Сук ЗСА не узгляднив апеляції адвоката Волца, який твердив, що стейт підтримує фінансово Церкви, звільняючи їх від податків, а Конституція не дозволяє це робити. Суд відкинув апеляцію тому, що тут не виступається проти якоїсь однієї Церкви, і тому, що звільнення Церков від податку вже стало історичним фактом, який признають всі 50 стейтів ЗСА.

Український Літературно Мистецький Клюб
Ню Йорк 149-2 ave.

● **З Літературно-мистецького Клюбу в Ню Йорку** повідомляють, що в п'ятницю 15 травня відбудеться там вечір „По Україні": Андрій Горняткевич оповідатиме про свої враження і спостереження з подорожі до Києва, Львова, Черновець, Вінниці, Кам'янця Подільського і Полтави. Розповідь буде ілюстрована прозірками. Початок о год. 8. веч.

Ділимося сумною вісткою, що 11-го травня 1970 року ненадійно упокоїлась в Бозі, на 68-му році життя в Дітройті, Міш. наша Дорога і Незабутня РОДИЧКА

бл. п. КАТЕРИНА ЖУПІНАС

ПОХОРОН — в п'ятницю, 15-го травня 1970 року до церкви св. Покрови, а опісля Тлінні Останки будуть перевезені на Український Православний Цвинтар в Бавнд Бруку, Н. Дж.

В глибокому смутку:
ОМЕЛЯН ПРИПМАК
і Рідня

У ДВАДЦЯТУ СУМНУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ нашої Дорогої, Незабутньої ДРУЖИНИ, МАМИ І БАБУСІ

бл. п. ОЛЕНИ РІЗНИЧЕНКО з дому ЛУКАШ

відбудеться
в неділю, 24-го травня 1970 року
ПАНАХИДА І ПОМИНКИ
в Українській Православній Церкві СВ. АНДРІЯ ПЕРВОЗВАННОГО в Дітройті.
Муж — МИХАЙЛО
Дочка — ВАЛЕНТИНА з мужем СТЕПАНОМ САВЧУКОМ і Дітьми
Просимо Приятелів і Земляків помолитися в цей день за Спокій Її Душі.

В РІЧНИЦЮ ТРАГІЧНОЇ СМЕРТИ нашої Найдорожчої і Незабутньої ДОНЕЧКИ І МАМИ

бл. п. ОЛЬГИ ГРУДИ уродженої ЖУК

буде відслужена
ПАНАХИДА І ПОСВЯЧЕННЯ ПАМ'ЯТНИКА
в неділю, 17-го травня 1970 року
о 2-ій годині по полудні
на УКРАЇНСЬКОМУ ПРАВОСЛАВНОМУ ЦВИНТАРІ в САВТ БАВНД БРУКУ, Н. Дж.
Приятелів і Знайомих просимо помолитися за спокій Її душі.
У великому смутку:
батько — ЕМІЛЬ
мати — МАРІЯ
донька — НІНА

Замість квітів на свіжу могилу
бл. п. АНТОНІНИ ПРИПЛЕСЬ
Незабутньої Матері наших Дорогих Приятелів, складаємо через „Свободу" 50.00 долярів на Фонд Собору св. Софії в Римі:
Люба і Володимир МРИГЛОЦЬКІ — Трентон
Д-р Маріян і Дороті МАКОГІН — Трентон
Анна і Євген КУМФЕРТ — Черче
Анна і Стефан МАКУХ — Філядельфія
Роман і Кірі СКОРОБОГАТІ — Черри — Ню Перк

ЧИМ СВІТОВИЙ КОМУНІЗМ ВІДЗНАЧАЄ ЛЕНІНСЬКЕ СТОЛІТТЯ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ральних депутатів, забирали слово юристи. Всі в один голос протестували проти „урядової диктатури", проти „обмеження свободи преси". Аж на спеціяльній конференції міністер Юстиції, проф. Алфредо Бузайд, вияснив справу:

У різних країнах вільного світу масово видається і поширюється порнографічну літературу. Докладне вивчення тієї літератури показало, що її метою є моральний розклад молоді, знівечення родинного життя, виховання в читача презирливого ставлення до будь - якої конструктивної діяльності, до обов'язків перед державою — військової повинности, плачення податків тощо; ця література защеплює читачам зневагу до минулого країни і народу, до традиційних правил поведінки на вулицях, у публічних місцях і навіть дома, до старших віком людей, зокрема батьків. Якщо цьому не протидіяти, то прийде покоління, яке завалить усі надбання своїх попередників у ділянці культури, цивілізації, техніки. І тоді зовнішній злонамереній силі зовсім легко можна буде зробити з підірваною в усіх основах країною, що завгодно.

Міністер Бузайд заявив, що хоч порнографічна література друкується у вільних країнах, але керують тією справою люди тісно зв'язані з світовим комунізмом. Їм то й залежить на знищенні західньої культури, цивілізації, традицій, суспільної і громадської етики. У себе, в комуністичних державах ті люди суворо забороняють видавати не тільки порнографічну літературу, а й все те, що хоч у найменшій мірі розбігається з їхніми приписами в справі виховання молоді. Підлеглу їм молодь вони твердо тримають в руках, не даючи їй змоги самостійно думати, контролюють все її життя рішуче перешкоджають юнакам та дівчатам мати будь - які взаємини з західнім світом і переслідують тих молодих людей, які захоплюються західньою музикою, малярством, літературою.

Отже, грабуванням банків, викраданням чужоземних дипломатів і ширенням порнографії світовий комунізм відзначає „ленінське століття". Поруч Леніна стали ґанґстер, терорист і розпусник. Вони один одного доповнюють та посилюють. Анатоль Кузнєцов, колишній совєтський письменник, що в Тулі був парторгом організації письменників, недавно заявив, що він вважає Леніна „за найбільшого політичного злочинця, якого знала історія". Комунізм, на думку Кузнєцова, „не здатний творити нове життя і витворює на землі пекло".

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

П'ЯТНИЦЯ, 15-го ТРАВНЯ 1970 р.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Приймання чл. вкладок 397 Відд. від год. 7-8:30 веч. в домі ЗУАДК-у, 5020 Олд Йорк Рд. Проситься вирівняти чл. вкладки. — Управа.

СУБОТА, 16-го ТРАВНЯ 1970 р.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Місячні збори членів 397 Відд. від год. 3-4:30 по пол. в домі Т-ва Укр. Амер. Горожан при 847 Н. Френклін вул. Проситься вирівняти вкладки. — І. Скочиляс, гол., М. Нич, секр.

НЕДІЛЯ, 17-го ТРАВНЯ 1970 р.

КЛІВЛЕНД, Огайо. С-во Пресвятої Богородиці — 112-ий Відд. повідомляє, що по річному сніданню по Причастю о год. 8 ранку відбудуться місячні збори в кафетерії церкви св. Йосафата при 5700 State Rd. в Пармі, Огайо. — Іванна Добрянська, рек. секр.

Д-Р ЮРІЙ БІЛИК

(У перші роковини смерти)

29-го січня 1969 р. перервалася нитка багатогранного та плодотворчого життя доктора ветеринарії, — бл. п. Юрія, Богдана Білика. Покинув цей суєтливий світ ще один з посеред тих, на чиїх плечах нераз і не два спочивас важка і відповідальна праця в користь та для добра громади.

Юрій Богдан Білик народився у Львові 6-го листопада 1909 року. Українську Академічну Гімназію закінчив у Львові матурою в 1930 р. Немаючи матеріяльних засобів на вищі студії, всяко промишляв на щоденне життя, допомагаючи матері, що повдовіла та мала ще двох синів — Романа й Антона та дві дочки — Ольгу й Ірину. Щойно за першої окупації большевиками Західньої України і Львова, осінню 1939 року, вписався на Львівський Ветеринарний Інститут, який тоді большевики одним із перших переорганізували із давньої Ветеринарної Академії. Та не легке це було навчання! Вже осінню 1940 року, разом з іншими львівськими студентами високих шкіл, Покійний був арештований і просидів в тюрмі НКВД при вул. Замарстинівській та Лонцького шість місяців. За нової, нацистсько-німецької влади, що прийшла на зміну большевицькій, в роках 1942 - 1944, Покійний продовжував студії, будучи в авангарді студентської молоді, зокрема у проводі „Ватра" — організації українських студентів ветеринарної медицини. З поновним приходом большевиків, осінню 1944 року, разом з дружиною, Стефанією Досяк, покинув рідне місто назавжди.

Подається на Захід. Поселюється в Ляйпціґу, де в 1945 році закінчує з дипломом ветеринарного лікаря, ветеринарні студії. Тут, як і раніше у Львові, стояв у перших рядах тих, що помимо важких і небезпечних воєнних умовин життя, своє знання, вільний час і працю присвячували для громади. Та недовго він проживав в Ляйпціґу. Комуністичні війська зближалися під місто. І знову подається він на захід. На черговому етапі його постійної мандрівки був Байройт, де він з дружиною та потомством, що в міжчасі прийшло на світ, на короткий час поселився.

Під час „великого ісходу", в 1949 році покійний переселюється з родиною, що за той час вже розрослось, до ЗСА. Поселюється спершу в Ню Гейвен, Конн., де почав нове життя з лопатою в руці на важкій і виснажливій фізичній праці у фабриці. В 1955 зоці, роздобувши дещо гроша, а решту позичивши, виїздить до Мюнхена, де нострифікує ляйпціґський диплом і повернувся до нової фахової праці, як ветеринарний лікар при провірці м'яса домашніх тварин, спершу в Редінґу, Па., де прожив десять років, а потім у Філядельфії. І знову, як колись у Львові, в Німеччині, в ньому відзивається жилка справжнього львов'янина. Важке життя, зокрема домашнє, з матеріяльними злиднями та тяжкою хворобою дружини і клопоти з дітьми, аж ніяк не стоять йому на перешкоді, щоб працювати для громади. Головство Відділу УККА в Редінґу, членство Політичної Ради в Централі УККА, головування в Об'єднанні Українських Ветеринарних Лікарів, Відділ — Схід, у Філядельфії, секретарювання в Діловому Комітеті для Відзначення Сторіччя Української Академічної Гімназії, — це назви стійок, на яких Покійний працював із вродженим гумором та терпеливістю.

Літом, 1968 року, під час відвідин Канади Блаженнішим Первоієрархом, Кардиналом Кир Йосифом, — виїздив зі синівським поклоном до Торонта. По повороті, із-за недоспаних ночей та гарячої погоди на праці захворів, впав непритомний на бетонну долівку і в такому стані відвезли його до шпиталю, де два тижні бився з життям і смертю, не приходячи до пам'яті. В той час його приятелі, а зокрема голова Ділового Комітету для відзначення Сторіччя УАГімназії о. шамбелян Мирослав Харина постійно його відвідували та несли йому потіху. По виході з шпиталю — не той став. Здоров'я його зависало вже на ниточці. Мав щастя побувати ще на Ювілейній Зустрічі б. учнів і професорів УАГ у вересні 1968 року на „Союзівці". Ще останній раз побував на спільному Засіданні Ділового Комітету у Філядельфії, в неділю 26-го листопада 1968 року, ще останній раз заглянув того ж самого дня до „Тризуба" і, неначе козак, що прощався зі світом, розпрощався з приятелями, мовляв, відїжджаю в далеку дорогу, як він сам казав: „На Ґіммелькомандо".

Непритомного з праці відвезли його українські лікарі - друзі до шпиталю, де мучився ще три тижні, аж його благородну душу, ніччю, з вівтірка на середу 29-го січня 1969 року Господь Бог покликав до себе. І знову тіж самі приятелі з о. шамбеляном М. Хариною відвідували його, вже непритомного в шпиталі і молились за нього.

Відійшов від нас вірний друг і приятель. Прикладний громадський робітник, що не любив славословія. Добрий український професіонал, громадянин і патріот. Залишив у великому горі і смутку хвору дружину Стефанію та п'ятеро дітей: Христю, що в дні смерти Батька мала 23 роки, Марту — 21 років, Любу — 20 років, Іринея — 16 років та Лярису — 9 років і троє внуків: Стефанію — 4 роки, Оксану — 3 роки та Давида — 18 місяців.

На вічну Дорогу проводили Його: о. шамбелян Мирослав Харина, парох покійного о. совітник Іван Головінський та о. Євген Захарієсевич.

Від друзів і родини прощали Покійного: д-р Теодор Мамчур, мгр. Іван Костюк від колеґ — б. учнів УАҐ у Львові та д-р Роман Барановський від колеґ ветеринарів. Похорони відбулися у вівторок 4-го лютого 1969 р. на цвинтарі Факс Чейз у Філядельфії, у кутку на цвинтарі, сумує його самітня, усіми забута могилка... На заклик секретаря Ділового К-ту для відзначення Сторіччя УНГ замість квітів на свіжу могилу зложили свої пожертви на Ювілейний Фонд УАГ: мгр. Богдан Перфецький, мгр. Ярослав Щербанюк, мгр. Іван Костюк, д-р Євген Новосад, д-р Іван Сорант та д-р Ярослав Гелета — по 10 дол. — Усім жертводавцям щире спасибі!

Іван Костюк —
секретар Ділового К-ту

Олесь Гончар написав передмову до збірки „Людської крови не змити"

Київ. — Вийшла великим накладом збірка „праця" під наг. „Людської крови не змити", з підназоловком „Книга фактів", з зображенням половини українського національного Герба Тризуба на обкладинці, по якому стікає кров. Ця так зв. „книга - фактів" відкривається вступною статтею голови Спілки Письменників УССР Олеся Гончара, в якій автор пише про українських націоналістів, без означення „буржуазних": „Ніколи не приймала й не прийме їх Україна, вони нічого не заслужили, окрім гніву і презирства народного", називає українців за кордоном „відщепенцями" тощо. Про стиль статті О. Гончара свідчить перший - ліпший уривок: „ця книга таврує націоналістичних дітивбивць, мордувальників, котрі у своїй жорстокості й садизмі втратили остаточно подобу людську" і т. д. О. Гончар, як інші автори збірника московської політичної пропаґанди українською мовою, твердить, що націоналісти „ножа й багнета одержали з чорних гестапівських рук". За автором вступної статті повторюють ті ж самі закиди й обвинувачення у „зраді України", в нелюбові до українського народу, до Києва і Львова, в „упирстві", як писав зліквідований ОУН аґітатор Я. Галан, ще такі автори, як О. Фьодоров, Ю. Мельничук, „історик" В. Замлинський, та Мигаль, В. Пальцун, І. Петров та ін. В. Замлинський зокрема розповідає, — інформує орган Спілки Письменників УССР „Літературна Україна" з 5 травня, „як націоналістичний бонза Бандера танцював під дудку фашистських оберсандитів", Б. Харчук розповідає „про муки і кров трудящих, які мали нещастя потрапити в пазурі оунівських людоловів". У цій „книзі фактів" пропаґандисти з чужого голосу розповідають, як „недобитки із бандерівських та інших банд залізли в темні лісові сторони зализувати рани і отруювати життя українським трудящим, визволеним із фашистського ярма" — отже визнається, хоч у найкривішому дзеркалі, продовження боротьби в Україні по війні проти запроданців з-поміж українського народу.

Український Католицький Цвинтар св. Духа

(Стемфорд, Конн.) Епархіяльна Пресова Служба подає до загального відома українського громадянства, зокрема до відома всіх українських католицьких Громад Східніх Стейтів Америки, що владика Української Католицької Єпархії в Стемфорді, Кир Йосиф, закупив 270 акрів поля в містечку Гемптонбурґу і призначив його на улаштування розбудови Українського Католицького Цвинтаря. Назва цвинтаря буде „УКРАЇНСЬКИЙ КАТОЛИЦЬКИЙ ЦВИНТАР СВ. ДУХS".

Місцевість находиться коло 500 стіп понад морем, віддалена від Ню Йорку 55 миль і легко доступна головними шляхами Стейту Ню Йорку та зі Стейту Ню Джерзі, та недалеко від оселі Українського Народного Союзу „Союзівки". Оселі СУМ, та „Верховини", оселі Українського Робітничого Союзу.

Управа містечка Гемптонбурґу щиро вітає цю акцію Стемфордської Дієцезії.

Для ширшої інформації загалу подається, що подрібний плян розбудови цвинтаря буде опублікований після розроблення, але вже тепер зазначується, що на тому місці запляновано поставити церкву разом з мавзолеєм, як рівнож Могилу та пам'ятник полеглих борцям, які впали в боротьбі за Незалежну Соборну Самостійну Україну (Українські Збройні Сили УНР, УГА, Січові Стрільці Карпатські Січовики, УПА).

Високопреподобні та Всечесніші Отці Душпастирі, Українські католицькі церковні громади, парафіяльні уряди, отримають окремі інформації для дальшого вжитку.

Кир Йосиф, Владика Стемфордський, приступив до розв'язання проблеми, що давно нуртувала серед католицьких вірних в Америці.

Канцелярія Українського Католицького Цвинтаря

ТАРЗАН, Ч. 6366. Дунів треба переселити в інше місце

Я перевів досвідні спроби в цій епідемічній околиці, Тарзане! Вона занадто затрусна! Лікарська наука не зможе врятувати це плем'я, якщо воно залишиться тут!

Можемо ввести харч у них, але не можемо витягнути з них недугу й заразу —тут! Всі дуни помруть за дальших 30 днів!

Я думав, що лікарська наука може врятувати їх!

Можливо, Тарзане, якщо ми перевеземо їх відсіль на яке здорове місце, де лікарське знання матиме шанс врятувати їх!

Два велике „якщо", докторе Доміні! Якщо вони дозволять нам вивезти їх і якщо інше плем'я дасть їм добрий край.